

Panel 45 : Social Development

1.	Means to development of Supplementary Vocation in Sufficiency Economy ; A Case Study of Growing PudSila Municipality Sila Village, Sila Tambon Meang District, Khon Kaen Province
<i>Aunriya Lakhonkwa, Wilaiwatt Grisanaputi</i>	2392
2.	On the Determinants of Wage Rate in the Sex Market
<i>Pathompong Ophaso, Tongyai Iyavarakul</i>	2407
3.	Effects of Brain-Based Learning Management on Word Creation of Grade 5 Secondary School Students
<i>Dhanita Doungwilai, Pichitchai Sudsang</i>	2422

Means to development of Supplementary Vocation in Sufficiency Economy ; A Case Study of Growing PudSila Municipality Sila Village, Sila Tambon Meang District, Khon Kaen Province

Aunriya Lakhonkwa¹, Wilaiwatt Grisanaputi²

Program Faculty of Humanities and Social Sciences, Faculty of North Eastern University
North Eastern University, Khonkaen
aunriyaunriry@gmail.com

Abstracts

The objective of the research is to study the management of supplementary employment with regard to sufficiency economy, growing Pud flower, Sila district. This case study is qualitative research with 33 informants. The research technique are structure interview, interview guide, observation guide and content analysis.

The data reveal that the plot of land for Pud flower managed by the male head of the household using sufficiency economy principles such as moderation, tolerance as well as to the advice of obtained King Rama9th. On adherence the budget side- the income obtained by setting Pud flower about 8,000 b per month. An account back I recorded everyday. Carefully used of equipment for growing Pud flower must be taken into account by using them with moderation, reason and proper maintenance. Using herbal pesticide to present insects instead of chemical solution because they may be harmful to human beings and the environment. on the marketing side – the Pud flower are brought from elsewhere and sold to the public at the market. An a whole they observe the principles of sufficiency economy or their occupation.

Keywords: Development of Supplementary Vocation, Sufficiency Economy.

แนวทางการพัฒนาอาชีพเสริมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาการปลูกดอกพุด

เทศบาลเมืองศิลาหมุ่มบ้านศิลาทำบลศิลาทำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น¹

อัญริญา ละครขวา¹, วิไลวัจน์ กฤษณะภูติ²

¹นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

²รองศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพการจัดการอาชีพเสริมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกดอกพุดหมุ่มบ้านศิลา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล 33 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) แนวทางการสัมภาษณ์ (interview guide) แนวทางการสังเกต (observation guide) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยพบว่า ด้านบุคลากร ผู้ทำแปลงปลูกต้นดอกพุด คือแรงงานของพ่อบ้าน ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้โดยมีความพอดี พอประมาณ มีความอดทน พากเพียร ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ด้านงบประมาณ มีรายได้จากการขายดอกพุดครัวเรือนประมาณเดือนละ 8,000 บาท มีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย มีการออม ด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ปลูกต้นดอกพุด มีความพอดี มีความคุ้มค่า มีเหตุผล เดินสายกลาง ด้านการจัดการทั่วไปเชิงการบำรุงรักษาการปราบศัตรูพืชได้ใช้ยาสมุนไพร ไม่ใช้สารเคมี เพราะจะทำลายตนเองและระบบนิเวศ ส่วนการตลาดได้ขายดอกพุด และพวงมาลัยดอกพุดที่บ้าน บางครั้งก็สั่งซื้อ และนำไปขายที่ตลาด ทั้งหมดนี้ได้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบอาชีพ

¹ ส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาอาชีพเสริมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาการปลูกดอกพุดเทศบาลเมืองศิลา หมุ่มบ้านศิลา ตำบลศิลาทำ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

บทนำ

การพัฒนาสังคมและประเทศชาติจะให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีมีความสุขความอบอุ่นความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตประการสำคัญคือประชาชนจะต้องมีสถานะเศรษฐกิจที่มั่นคงสถานะสังคมที่อบอุ่นและมั่นคงมีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจนั้นจะต้องมีรายได้ลดรายจ่ายลดหนี้สินและเพิ่มทรัพย์สินการเพิ่มรายได้จากอาชีพหลักและอาชีพเสริมปัจจุบันเกษตรกรซึ่งอยู่ในชนบทมีจำนวนถึงร้อยละ 80 ของประชาชนทั้งหมดมีอาชีพเกษตรกรรมทำไร่ทำนาทำสวนเลี้ยงสัตว์เลี้ยงปลาเมื่อหมดฤดูปลูกดำและเก็บเกี่ยวเกษตรกรจะประกอบอาชีพเสริมโดยใช้แรงงานในครัวเรือนที่มีอยู่ไปรับจ้างเช่นรับจ้างตัดอ้อยขูดมันสำปะหลังหรือทำงานก่อสร้างภายในจังหวัดเดียวกันหรือไปรับจ้างทำงานต่างจังหวัดและในเมืองใหญ่นอกจากนี้การประกอบอาชีพเสริมของบางกลุ่มเช่นการทอผ้าไหมทอผ้าฝ้ายทอเสื่อการเลี้ยงปลาอาชีพเสริมด้านเกษตรกรรมเช่นการปลูกผักปลูกผลไม้ อาทิปลูกมะนาว มะกรูดแก้วมังกร ประเภทดอกไม้ประดับเช่นดอกดาวเรืองดอกบานไม่รู้โรยดอกมะลิดอกพุดเป็นต้นอาชีพเสริมเหล่านี้บางแห่งเกษตรกรจะยึดเป็นอาชีพหลักก็มี

เกษตรกรประกอบอาชีพเสริมที่คล้ายก็ได้มีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนเช่นกลุ่มทอผ้ากลุ่มจักสานกลุ่มผ้าฝ้ายย้อมครามวิสาหกิจชุมชนคือการสร้างงานสร้างรายได้สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนโดยชุมชน (วิภาวิ กฤษณะภูติ, 2558) แต่เกษตรกรบางรายบางอาชีพจะไม่รวมกลุ่มจะทำอาชีพเสริมเป็นรายบุคคลอาชีพเสริมก็คืออาชีพที่ประกอบกันเป็นธุรกิจภายในครอบครัวต้องใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับการฝึกฝนเช่นการปลูกผักเลี้ยงปลา (เสริมศักดิ์วิศาลาภรณ์และคณะ, 2535) ซึ่งอาชีพเสริมเป็นอาชีพที่มีเป็นเจ้าของดำเนินการโดยอยู่ใต้อิทธิพลของบุคคลอื่นหรือธุรกิจอื่น (อำนาจแสงโนรีและคณะ, 2535) อาชีพเสริมเป็นอาชีพรองที่เป็นแหล่งรายได้เสริมจากอาชีพหลักอาชีพเสริมไม่ต้องกระทบถึงอาชีพหลักจะต้องเป็นธุรกิจหรือกิจการในรูปใด ๆ ก็ได้แต่จะต้องเป็นอาชีพที่ใช้เสริมรายได้หลักเท่านั้น (วิไลวัจน์ กฤษณะภูติ และคณะ, 2555) การจัดการและการพัฒนาอาชีพเสริมมีการจัดการทั้งบุคคลลงประมาณวัสดุอุปกรณ์การจัดการทั่วไปและการตลาด (ทัศนีย์ พรวงชมพู, 2555) อ้างอิงจากปรามิทยกรสูงเนิน (2552) บางรายบางกลุ่มมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตการจัดการและการตลาดซึ่งจะเน้นถึงความพอเพียงหรือความพอประมาณโดยลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ลดต้นทุนการผลิตจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในครัวเรือนความมีเหตุผลคำนึงถึงผลจะเกิดขึ้นความพอเพียงต้องอย่างมีเหตุผลการสร้างภูมิคุ้มกันคือการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เกิดขึ้นและมีวินัยในการออมทรัพย์อย่างต่อเนื่องส่วนเงื่อนไข 2 ประการคือความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับเงื่อนไขด้านคุณธรรมคือมีความซื่อสัตย์สุจริตมีความ پاکเพียรอดทน (เศรษฐกิจพอเพียง ฉบับประชาชน องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น, ม.ป.ป.)

จังหวัดขอนแก่นเป็นเมืองหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์กลางของการศึกษาการแพทย์สาธารณสุขการคมนาคมขนส่งการบริการมีประชากร 1,802,625 ชาย 889,324 หญิง 913,297 (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2560) ประกอบด้วย 26 อำเภอ 198 ตำบล 2,331 หมู่บ้าน (สำนักงานปกครองท้องถิ่นขอนแก่น, 2559) อำเภอเมืองเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดขอนแก่นซึ่งมีหมู่บ้านศิลาตำบลศิลาอำเภอเมืองมี 3 หมู่บ้านได้แก่หมู่

ที่ 1, 18, และ 28 ประชากรมีอาชีพเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 80 ประชาชนในหมู่บ้านศิลามีอาชีพเกษตรกรรม เกษตรกรทำนาทำไร่ทำสวนโดยอาศัยน้ำฝนและน้ำจากเขื่อนอุบลรัตน์ประชาชนจะมีอาชีพเสริมคือปลูกดอกไม้ดอก พุดดอกมะลิดอกกรักดอกดาวเรือง เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์เบื้องต้นได้พบว่าผู้ปลูกดอกไม้ของเทศบาลเมืองศิลามีหมู่บ้านศิลากษัตริย์ได้ปลูก ดอกไม้มานานาชนิดเช่นดอกดาวเรืองบานไม่รู้โรยดอกมะลิดอกกรักดอกพุดเกษตรกรได้ปลูกดอกพุดมากที่สุดประมาณ ร้อยละ 70 ของครัวเรือนทั้งหมด (หมู่บ้านศิลามี 1,027 ครัวเรือน) หรือประมาณ 700 ครัวเรือนในการดำเนินงานใน การจัดการการปลูกดอกพุดผู้ปลูกบางรายปลูกเป็นอาชีพเสริมบางรายปลูกดอกพุดเป็นอาชีพหลักการปลูกดอกพุด เกษตรกรผู้ปลูกได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ตั้งแต่ความพอเพียงความพอประมาณความมี เหตุผลการสร้างภูมิคุ้มกันและมีความรู้ควบคู่คุณธรรมเกี่ยวกับรายได้ของหมู่บ้านศิลามาจากการปลูกและขายดอกพุด พบว่าครอบครัวมีรายได้ประมาณเดือนละ 8,000-10,000 บาท มีการจัดการปลูกที่ดีมีการจัดการบุคคลแรงงานการ บำรุงรักษาการเก็บเกี่ยวการแปรรูปและการตลาดอย่างเป็นระบบด้านสังคมผู้ปลูกดอกพุดมีทุนทางสังคมคือแรงงาน และทุนทางชีวภาพคือวัตถุดิบและทุนทางวัฒนธรรมคือภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตเกษตรกรสามารถทำงานใน ท้องถิ่นได้ไม่จำเป็นต้องไปขายแรงงานที่อื่นซึ่งได้ส่งผลดีต่อความมั่นคงความอบอุ่นในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทาง สังคมอันดีมีโอกาสได้ร่วมประเพณีวัฒนธรรมตามฮีตสิบสองคองสิบสี่ที่เคยปฏิบัติสืบต่อกันมาซึ่งได้ทำให้สังคมมี ความเข้มแข็งมั่นคงประการสำคัญเทศบาลเมืองศิลามีหมู่บ้านศิลากษัตริย์เป็นหมู่บ้านที่มีการจัดการปลูกดอกพุดที่เป็นแบบ best practice ประสบผลสำเร็จด้วยดีตั้งแต่การจัดการอาชีพเสริมแนวทางการพัฒนาอาชีพเสริมตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงจึงควรหาทางพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาอาชีพเสริมตามปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง : กรณีศึกษาการจัดการปลูกดอกพุดเทศบาลเมืองศิลากษัตริย์อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นดังวัตถุประสงค์การ วิจัยต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการอาชีพเสริมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการปลูกดอกพุดหมู่บ้านศิลากษัตริย์ อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพการจัดการอาชีพเสริมหมายถึงการดำเนินการอาชีพเสริมประกอบ ด้านบุคลากร ด้าน งบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์การจัดการทั่วไปและการตลาด

ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้ปลูกดอกพุดมีความรู้ในการปลูกแรงงานการปลูกดอกพุดเหตุผลการปลูกบริบท การปลูกตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านงบประมาณ หมายถึง การลงทุนการปลูกความมีเหตุผลรายจ่ายรายรับของการปลูกดอกพุดการทำบัญชีรายรับรายจ่าย

ด้านวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง อุปกรณ์ในการปลูกดอกพุดมีเหตุผลมีความพอประมาณตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการจัดการทั่วไป หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการปลูกดอกพุดการบำรุงรักษาการเก็บเกี่ยวการได้รับความรู้และคำแนะนำการประชาสัมพันธ์จากนักพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองศิลา

ด้านการตลาด หมายถึง สถานที่จำหน่ายผู้จำหน่ายผลผลิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 คือ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณความมีเหตุผลการสร้างภูมิคุ้มกัน 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีมีการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ลดต้นทุนการผลิตจัดทำบัญชีรับจ่ายในครัวเรือน

ความมีเหตุผล หมายถึง ความพอเพียงต้องเน้นอย่างมีเหตุผลเช่นลดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยประกอบอาชีพสุจริตและตั้งใจการสร้าง

ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใดๆที่จะเกิดขึ้นมีวินัยในการออม

เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับการวิชาการการนำความรู้ไปปฏิบัติอย่างระมัดระวัง

เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง ต้องมีความซื่อสัตย์อดทนมีความเพียร

แนวคิดเกี่ยวกับอาชีพเสริม

1. ความหมาย

เกียรติศักดิ์ แก้วมหาชัย (2551) กล่าวว่าอาชีพเสริมหมายถึง อาชีพที่ชาวนาเลือกทำเพื่อให้มีรายได้ นอกเหนือจากการทำอาชีพหลัก ส่วน ฐนธรียา สุขสุวรรณพร (2553) กล่าวว่าอาชีพเสริมหมายถึง เป็นอาชีพที่ประกอบขึ้นเป็นอาชีพที่ 2 รองจากอาชีพหลักและเป็นแหล่งรายได้เสริมเพิ่มเติมจากงานหลัก การประกอบอาชีพเสริมนั้นจะต้องไม่กระทบกับงานอาชีพหลักอาชีพเสริมนั้นอาจประกอบเป็นธุรกิจหรือกิจการในรูปแบบใดก็ได้และจะต้องเป็นอาชีพที่มีรายได้เสริมจากรายได้หลักสำหรับ บุลเมทาเนน (2555) ให้ความหมายของอาชีพเสริมคืออาชีพหรือช่องทางสำรองอาชีพช่องทางทำรายได้เสริมกับอาชีพหลักอาชีพเสริมมีมากมายหลายอาชีพที่สามารถทำได้มีทั้งง่ายและยากตามแต่ละชนิดของอาชีพเสริมรายได้นั้นๆแต่จุดประสงค์จริงๆทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริมรายได้ก็คือเงินเพียงตัวเดียวถ้าพึ่งอาชีพหลักบางอาชีพอาจเลี้ยงตัวเองและครอบครัวไม่พอกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันหลายชีวิตจึงดิ้นรนหาช่องทางสร้างรายได้ใหม่เพิ่มเติมรายได้ประจำที่ได้รับในแต่ละเดือนซึ่งไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายหรือค่าครองชีพในแต่ละเดือนจึงต้องการหาอาชีพเสริมกับอาชีพหลักเพื่อเพิ่มเงินในกระเป๋าในแต่ละเดือนให้มากขึ้น

เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและอาจมีเงินเหลือเก็บได้ในบางกรณีอาชีพเสริมอาจทำเงินได้มากกว่าอาชีพหลักๆที่ทำอยู่หลายเท่าตัวจนบางรายทำเป็นอาชีพหลัก อาชีพเสริมคืออาชีพที่เพิ่มช่องทางการทำเงินหรือเพิ่มรายได้ให้กับผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วแต่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตจึงต้องหาช่องทางการทำเงินเพิ่มเติมแต่คุณก็ต้องใช้เวลาของคุณที่มีอยู่ใน 1 วันคือ 24 ชั่วโมงเพิ่มขึ้นมาจากการทำอาชีพเสริมด้วยเช่นกัน

สรุปความหมายของอาชีพเสริมได้อาชีพเสริมเป็นอาชีพที่ประกอบกันเป็นธุรกิจในครอบครัวและเป็นอาชีพที่เพิ่มจากอาชีพที่ทำเป็นประจำอยู่แล้วเพื่อเพิ่มรายได้ให้มากยิ่งขึ้นเป็นอาชีพที่สามารถดำเนินการได้โดยลงทุนน้อยกำลังกายค่อนข้างมากเน้นการพึ่งตนเองเป็นอาชีพที่เน้นความเป็นอิสระเป็นเจ้าของธุรกิจเป็นอาชีพที่ประกอบขึ้นเป็นอาชีพที่ 2 รองจากอาชีพหลักและเป็นการหารายได้เพิ่มให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตและเป็นแหล่งรายได้เสริมเพิ่มเติมจากงานหลักอาชีพเสริมเป็นอาชีพที่ช่องทางสำรองเป็นช่องทางหารายได้เสริมกับอาชีพหลักเพื่อเป็นการหารายได้เสริมเพื่อมาจุนเจือรายได้ในครอบครัว

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพเสริม

จากการศึกษาได้พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกอบอาชีพเสริมสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

(Clegg & Barrow, 1984 อ้างถึงใน (ณัฐอริยาสุขสุวรรณพร, 2553), อ้างอิงมาจาก Clegg+Bassow สรุปได้แก่ด้านคุณลักษณะส่วนตัว

2.1 ด้านคุณลักษณะส่วนตัว

เป็นปัจจัยภายในตัวเองของผู้ประกอบอาชีพที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพคุณสมบัตินี้จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระประกอบด้วยคุณสมบัตินี้จำเป็น 12 ประการคือ 1) มีแรงจูงใจ 2) มีความคิดริเริ่ม 3) รู้จักถอยเพื่อที่จะสู้ 4) มีความสามารถที่จะทำอะไรให้ได้ดี 5) มีความอดทน 6) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 7) มีความมั่นคงทางอารมณ์ 8) มีความสามารถในการเข้ากับผู้อื่น 9) มีความไวในความเข้าใจและวินิจฉัยสิ่งต่างๆ 10) มีความละเอียด 11) มีความสามารถในการเขียนและพูด 12) มีร่างกายและแรงใจ

2.2 ด้านครอบครัว

ปัจจัยด้านครอบครัวมีความสำคัญกับทุกขั้นตอนของการประกอบอาชีพเสริมสถาบันทางสังคมที่คอยช่วยเหลือและผลักดันการเข้าสู่อาชีพอิสระได้แก่ 4 สถาบันคือสถาบันครอบครัวสถาบันการศึกษาสถาบันภาครัฐบาลและสถาบันเอกชนโดยสำหรับสถาบันครอบครัวนั้นมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพโดยเป็นภูมิหลังทางครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและค่านิยมของสมาชิกหากครอบครัวประกอบธุรกิจก็จะปลูกฝังให้สมาชิกเป็นผู้สืบทอดกิจการหรือถ้าครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีก็จะเป็นแรงผลักดันให้สมาชิกรู้จักขวนขวายและพยายามหารายได้มาจุนเจือครอบครัว

2.3 ด้านสถานศึกษา

ปัจจุบันด้านสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการจะช่วยให้บุคคลมีโอกาสเลือกที่จะประกอบอาชีพเสริมต่างๆไม่ว่าจะเป็นการเลือกอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมช่วยให้บุคคลได้มีโอกาสทราบถึงความต้องการความชอบของตนเองโดยเฉพาะการได้รับการศึกษาในวิชาแนะแนวจะทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีรวมทั้งยังทำให้ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าในตนเองการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองและการวางแผนอนาคต

2.4 ด้านสภาพแวดล้อม

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนี้มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจสังคม การเมืองและเทคโนโลยีเช่นการขยายตัวของตลาดค่านิยมหรือกระแสนิยมของกลุ่มลูกค้านโยบายการส่งเสริมของ ภาครัฐ การนวัตกรรมการสมัยใหม่มาช่วยในการบริหารจัดการ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงดำริ และพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยเป็นเวลานานถึง 40 ปีมาแล้วไม่แต่เพียงชาวไทยเท่านั้นที่ยึดปฏิบัติในการ ดำเนินชีวิต หากแต่ชาวโลกยังน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ด้วย

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับ ครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ความพอเพียงหมายถึงความพอประมาณความมี เหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการ เปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการ นำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐาน จิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรมความ ซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทนมีความเพียรพยายามมีสติปัญญาและ ความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

“เศรษฐกิจพอเพียง” ไม่จำเป็นต้องต่อต้านกระแสโลกาภิวัตน์หรือสิ่งทันสมัยต่าง ๆ ทุกคนในสังคม สามารถนำไปใช้ได้แต่ถ้าถูกเข้าใจผิดว่าเป็นการใช้จ่ายอย่างขี้เหนียวการห้ามเป็นหนี้การยอมรับสภาพหรือการไม่ ขวนขวายทำสิ่งใดความหมายที่ลึกซึ้งของเศรษฐกิจพอเพียงคือการคำนึงถึงความพอประมาณคือให้ทำอะไรด้วยความพอดีไม่มากหรือน้อยเกินไปและต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นดำเนินชีวิตให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสาย กลางและความไม่ประมาทอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริงเปรียบเสมือนการสร้างเสาเข็มสร้างฐาน ให้แข็งแรงมั่นคงไม่ว่าอายุใด ๆ เข้ามาหรือจะต่อเติมสร้างเพิ่มในภายหลังบ้านก็ยังคงยืนหยัดอยู่ได้

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการและเงื่อนไข 2 เงื่อนไขดังนี้

ห่วงที่ 1. ความพอประมาณหมายถึงความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่นเช่นการผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ห่วงที่ 2. ความมีเหตุผลหมายถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆอย่างรอบคอบ

ห่วงที่ 3. ภูมิคุ้มกันหมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆที่จะ เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการดังนี้

เงื่อนไข 1. เงื่อนไขความรู้องค์ประกอบในการทำงานทุกอย่างต้องเริ่มต้นจากความรู้ซึ่งต้องรู้ลึก รู้กว้าง และสามารถนำวิชาการต่าง ๆ นั้นมาวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอนอย่างรอบคอบและระมัดระวังเพราะหากไม่มีความรู้การนำไปปฏิบัติอาจมีปัญหา

เงื่อนไข 2. เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรมมีความซื่อสัตย์ สุจริตและมีความอดทนมีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

สรุปการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอาชีพเสริมจะต้องมีความพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอาชีพเสริมจะต้องมีความพอเพียงพอประมาณเดินทางสายกลางมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันเพื่อเตรียมพร้อมรับผลกระทบภายใต้เงื่อนไขความรู้และคุณธรรม

แนวปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่ (องค์การบริการส่วนจังหวัดขอนแก่น ม.บ.ป.)

การปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่ ในแต่ละขั้นจะต้องมีหลักคิด และวิธีปฏิบัติที่มุ่งให้พึ่งตนเองได้ ตามพระราชดำริของพระองค์ท่าน คือ

ทฤษฎีใหม่ขั้นต้น เป็นแนวทางที่พระองค์ท่านทรงมุ่งจะแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่มีที่ทำกินน้อย ประมาณ 10-15 ไร่ ซึ่งเป็นแนวทางการถือครองที่ดินของเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศให้ทำมาหาเลี้ยงชีพแบบพึ่งตนเองได้ มีชีวิตได้อย่างพอกินตามอัตภาพ ไม่รวยมากแต่ไม่อดอยาก พอมีพอกิน โดยทรงให้แนวทางในการจัดวางที่ดินเป็นสัดส่วนคือ ถ้ามีที่ดิน 15 ไร่ ให้แบ่งที่ดินดังนี้

- ไร่ละ 30 ของที่ดินทำกิน ให้ขุดสระน้ำเพื่อให้น้ำใช้ได้ตลอดปี (ขุดสระประมาณ 4 ไร่ครึ่ง ให้ลึก 4 เมตร)
- ไร่ละ 30 ของที่ดินทำกิน สำหรับทำนา ปลูกข้าวไว้กินเองในครอบครัว (ทำนาปลูกข้าว ประมาณ 4 ไร่ครึ่ง)
- ไร่ละ 30 ของที่ดินทำกิน สำหรับปลูกพืชสวน และพืชไร่ ไว้เป็นอาหารครอบครัว (ปลูกพืชสวน และพืชไร่ประมาณ 4 ไร่ครึ่ง)

- ไร่ละ 10 ของที่ดินทำกิน สำหรับเป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ทางเดินและการให้บริการต่าง ๆ (ประมาณ 1 ไร่ครึ่ง)

การแบ่งที่ดินตามแนวทางที่พระองค์ท่านทรงแนะนำนี้ เป็นเพียงตัวอย่างโดยประมาณ เพิ่มลดบางเรื่องได้บ้างตามความเหมาะสมของพื้นที่ หรือตามความเหมาะสมของที่ดินทำกินอาจจะเพิ่มหรือน้อยกว่านี้

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 ในขั้นนี้เน้นให้เกิดการรวมกลุ่ม หรือในรูปแบบสหกรณ์ ร่วมทำกินที่มากหรือดำเนินงานเพื่อเป็นประโยชน์ของสมาชิกอย่างเป็นธรรม คือ

1. การผลิต ต้องร่วมมือกันผลิต ทั้งการเตรียมดิน การเพาะพันธุ์พืช ปุ๋ย การหาน้ำการชลประทาน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเพาะปลูก การดำเนินการในรูปแบบที่เพื่อจะลดต้นทุนการผลิตนอกจากนี้ควรคำนึงถึงการใช้ที่ดินในส่วนร่วม จะต้องจัดสรรการแบ่งประเภทพืชพรรณที่ปลูกให้เหมาะสมให้เพียงพอแต่ละประเภทมากหรือน้อยเกินไปด้วย

2. การตลาด เมื่อผลผลิตในชุมชนมีมากกว่าการบริโภคในชุมชน ก็ต้องเตรียมการเกี่ยวกับการตลาดให้ได้ประโยชน์สูงสุด เช่น การเตรียมการตากข้าว การจัดยุ้งข้าวรวม การจัดหาเครื่องสีข้าวตลอดจนการหาช่องทางในการขยายผลผลิตให้ได้ราคาดี ซึ่งการดำเนินการด้วยวิธีการเหล่านี้ จะช่วยลดรายจ่ายเกี่ยวกับการตลาดให้น้อยลง

3. การเป็นอยู่ การดำรงชีวิตจะต้องมีความพอเพียงในความเป็นอยู่ หาปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตเท่าที่จำเป็น เช่น การจัดหาอาหารการกินต่าง ๆ กะปิ น้ำปลา เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม เท่าที่จำเป็นอาจจะรวมกลุ่มในการจัดหาเป็นรูปแบบสหกรณ์การค้าในชุมชน

4. สุขภาพ แต่ละชุมชนควรมีสวัสดิการและปริมาณที่จำเป็น เช่น สถานีอนามัย มีกองทุนให้กู้ยืมหรือจัดตั้งเป็นธนาคารชุมชน

5. การศึกษา ชุมชนควรมีบทบาทเป็นส่วนร่วมในการส่งเสริมแก่เยาวชน ช่วยเหลือสถานศึกษาในชุมชนให้มีความแข็งแกร่งในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ในชุมชนด้วย

6. สังคมและศาสนา การพัฒนาสังคมในชุมชนต้องเน้นที่การพัฒนาจิตใจ ให้ทุกคนมีศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยว

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 เมื่อในชุมชนมีการผลิต การจัดการผลิตการจัดการตลาด การจัดการเรื่องตามความเป็นอยู่ การจัดการสุขภาพ การสนับสนุนการศึกษา และการพัฒนาสังคมที่เหมาะสมแล้ว จะต้องมุ่งสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีการพัฒนาก้าวหน้าขึ้นไปตามลำดับ เช่น การติดต่อประสานงานเพื่อหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ มาสนับสนุนอาจจะจากธนาคารหรือบริษัท ร้านค้าเอกชน มาช่วยลงทุนและพัฒนาให้เข้มแข็งให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยทั้งสองฝ่ายจะต้องได้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น

- เกษตรกรขายข้าวได้ราคาดีขึ้น
- ธนาคารหรือบริษัทเอกชน ซื้อข้าวบริโภคได้ในราคาต่ำลง
- เกษตรกรซื้อเครื่องอุปโภค บริโภคได้ราคาต่ำเพราะรวมกันซื้อเป็นจำนวนมาก ได้มาในราคาขายส่ง
- ธนาคารหรือ บริษัทเอกชน กระจายการทำงานไปร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน ให้

เกิดผลดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายได้แก่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองศิลาอำเภอมืองขอนแก่นจังหวัดขอนแก่นที่เกี่ยวข้องเช่น นายกเทศมนตรีเมืองศิลาประธานสภาสมาชิกสภาเทศบาลผู้นำหมู่บ้านผู้ใหญ่บ้านสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา

ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 33คนประกอบด้วยนักวิชาการเกษตรเทศบาลเมืองศิลาจำนวน1คนสมาชิกสภาเทศบาลจำนวน1คนผู้นำหมู่บ้านจำนวน3 คนสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลาจำนวน1 คนชาวบ้านผู้ปลูกดอกพุดหมู่บ้านละ9 คน (27คน) การเลือกผู้ให้ข้อมูลได้กระจายตามสถานภาพและเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants-KI) คือผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆเป็นอย่างดีจำนวนผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพได้กำหนดตามความเหมาะสมของสถานการณ์ (ชายโพธิ์สีตา, 2550)

2. การเลือกพื้นที่และเลือกผู้ให้ข้อมูล

การเลือกพื้นที่ในการวิจัยได้เลือกหมู่บ้านศิลาเทศบาลเมืองศิลาอำเภอมืองจังหวัดขอนแก่นเป็นพื้นที่ศึกษาจากการสัมภาษณ์เบื้องต้นพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกดอกพุดมีความสนใจมีความตั้งใจเกี่ยวกับอาชีพเสริมการปลูกดอกพุดเกษตรกรผู้ปลูกดอกพุดสนใจที่ขยายทางด้านตลาดเพิ่มรายได้ในการปลูกดอกพุดตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลเมืองศิลาและประสบผลสำเร็จในการดำเนินการปลูกดอกพุด

การเลือกผู้ให้ข้อมูลโดยกระจายตามสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลซึ่งมีความรู้ในเรื่องนั้นๆประกอบด้วย นักวิชาการเกษตรเทศบาลเมืองศิลาสมาชิกสภาเทศบาลผู้นำหมู่บ้านสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลาชาวบ้านผู้ปลูกดอกพุด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แนวทางการอภิปรายเป็นรายบุคคลเพื่อต้องการทราบการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมอาชีพผู้ปลูกดอกพุด

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview: SSI) เพื่อสัมภาษณ์บริบทบ้านศิลาและบริบทของเกษตรกรผู้ปลูกดอกพุดตำบลศิลาอำเภอมืองจังหวัดขอนแก่น

3. แนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. แนวทางการสังเกต (Observation Guide) เพื่อใช้สังเกตพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมของพื้นที่และของเกษตรกรมีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation)

5. แนวทางการสนทนากลุ่ม (วิลัวจส์ กฤษณะภูติ, 2560) เพื่อสนทนาผู้รู้เกี่ยวกับการปลูกดอกพุด

6. สมุดบันทึกภาคสนามเพื่อจดบันทึกข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์การสังเกตจากปรากฏการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน

7. กล้องบันทึกภาพเพื่อบันทึกภาพเกษตรกรผู้ปลูกดอกพุดหมู่บ้านศิลาอำเภอมืองจังหวัดขอนแก่นการตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ได้แก่แหล่งเวลาสถานที่และบุคคลนอกจากนี้ยังได้ตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) โดยใช้การสังเกตควบคู่กับการสัมภาษณ์เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วจึงนำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเชิงคุณภาพได้วิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นการวิเคราะห์เบื้องต้นต่อจากนั้นเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครบถ้วนแล้วได้นำมาตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์การสังเกตการณ์การจดบันทึกภาคสนามจัดหมวดหมู่เพื่อหาความแตกต่างความเหมือนกันความเชื่อมโยงภายในหมวดหมู่และระหว่างหมวดหมู่จึงวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนา(Descriptive analysis)

5. ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 33 คนเป็นชาย 8 คนหญิง 25 คนโดยแบ่งตามช่วงอายุดังนี้ช่วงอายุมากที่สุด 41-50 จำนวน 15 คนรองลงมาอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปีจำนวน 10 คนอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปีจำนวน 7 คนอยู่ในช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไปจำนวน 1 คนระดับการศึกษามากที่สุดจำนวน 23 คนจบป. 6 รองลงมาจำนวน 5 คนจบปวช. จบปวส. จำนวน 3 คนจบปริญญาตรีจำนวน 2 คนสถานภาพการสมรสสมรสมากที่สุดจำนวน 25 คนรองลงมาโสดจำนวน 8 คนอาชีพหลักทำนาและรับจ้างมากที่สุดจำนวน 10 คนเท่ากันรองลงมารับราชการจำนวน 7 คนอาชีพค้าขายจำนวน 5 คนทำไร่จำนวน 1 คน อาชีพรองปลูกต้นพุดจำนวน 33 ราย

2. สภาพการจัดการอาชีพเสริมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการปลูกดอกพุดหมู่บ้านศิลาอำเภอมืองขอนแก่นจังหวัดขอนแก่นสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านบุคลากรพบว่าผู้ทำแปลงปลูกต้นดอกพุดคือแรงงานของพ่อบ้านเป็นหลักบางครั้งเป็นแม่บ้านและลูกชายทำแปลงปลูกสาเหตุที่ปลูกดอกพุดเนื่องจากดอกพุดมีราคาดีสามารถทำรายได้มาช่วยเหลือในครอบครัวทำงานอยู่ที่บ้านไม่ต้องไปรับจ้างทำงานไกลบ้านไกลครอบครัวส่วนปลูกต้นดอกพุดจำนวนมาก 2 งานจำนวนน้อยจำนวน 1 งานได้พันธุ์มาจากนักวิชาการเกษตรการปลูกดอกพุดได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้โดยเฉพาะต้องมีความพอดีไม่ปลูกมากจนเกินไปต้องพิจารณาดูแรงงานทั้งต้องมีความรอบรู้ด้านวิชาการมีความ

อดทนพากเพียรตั้งพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่าเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 3 คุณลักษณะหรือ 3 ท่วงและ 2 เงื่อนไขได้แก่ความพอประมาณความมีเหตุผลการมีภูมิคุ้มกันเงื่อนไขความรู้เงื่อนไขคุณธรรมดังกล่าวของนางอรุณีโคกสีอานวยผู้ปลูกดอกพุดว่า "...การปลูกต้นดอกพุดต้องมีความพอดีไม่ปลูกมากไม่ปลูกน้อยปลูกให้เพียงพอกับเนื้อที่ที่มีความพอกเพียรอดทนอดออมตั้งคำพอร์ชการที่ 9 ที่สอนไว้ว่า การประกอบอาชีพต้องพออยู่พอกินพอกเพียรอดทนเหมือนพระมหาชนก..." (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2560)

2.2 ด้านงบประมาณการปลูกต้นดอกพุดมีการลงทุนหลายอย่างเช่นต้นพันธุ์ค่าปุ๋ยค่าวัสดุอุปกรณ์ลงทุนแรกๆใช้งบประมาณ 10,000 บาทแล้วนำไปขายขายทั้งดอกพุดและร้อยพวงมาลัยขายแต่ละเดือนมีรายได้ประมาณ 8,000 -10,000 บาทต่อครอบครัวรายจ่ายได้แก่ค่าปุ๋ยค่าไฟฟ้าเมื่อหักลบกลบหนี้ยังมีรายได้ประมาณ 5,000 บาทต่อเดือน

ผู้ปลูกดอกพุดไม่ได้รวมกลุ่มได้ขายแต่ละครัวเรือนมีการทำบัญชีรับจ่ายผู้ที่ทำบัญชีคือแม่บ้านดังนั้นถ้าใครจะมาตรวจสอบรายได้อีกมีบัญชีแสดงความโปร่งใสและเน้นการออมอีกด้วย

ตั้งคำกล่าวของนางเยาวลักษณ์สำราญบำรุงสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลาเขต 3 และปลูกดอกพุดว่า "...การปลูกดอกพุดสามารถนำรายได้มาให้ครอบครัวประมาณเดือนละ 8,000- 10,000 บาทตนเองได้ทำบัญชีรายรับจ่ายไว้เพื่อไม่ให้ลืมสามารถตรวจสอบได้และเน้นการออมอีกด้วย..." (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2560)

2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์อุปกรณ์ในการปลูกต้นดอกพุดได้แก่การทำแปลงปลูกสายยางรดน้ำสปริงเกอร์บัวรดน้ำบางแห่งขุดบ่อบาดาลเพื่อใช้น้ำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ปลูกต้องดูความคุ้มค่าความมีเหตุผลและเดินสายกลางไม่ทุ่มเทจนเกินไปได้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ตั้งคำกล่าวของนางสุณาเงินศรีผู้ปลูกดอกพุดว่า "...การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปลูกต้นดอกพุดได้ยึดหลักความมีเหตุผลเดินสายกลางไม่ทุ่มเทจนเกินไปได้ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9..." (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2560)

2.4 ด้านการจัดการทั่วไปในการปลูกต้นดอกพุดแต่ละครัวเรือนได้ปลูกตามความเหมาะสมของพื้นที่และแรงงานของแต่ละครัวเรือนได้ปลูกอยู่ในหมู่บ้านตามคณาการบำรุงรักษามีการรดน้ำวันละครั้งหากฝนไม่ตกจะรดน้ำในช่วงเย็นพอบ้านและลูกๆช่วยกันดูแลไม่ให้ตัวหนอนตัวบุงซึ่งเป็นศัตรูพืชมาทำลายต้นดอกพุดได้ใช้ปุ๋ยชีวภาพหรือปุ๋ยสมุนไพรเช่นน้ำหมักที่สามารถทำเองได้ไม่ใส่ปุ๋ยเคมีหรือพ่นยาฆ่าแมลงเพราะจะเป็นอันตรายต่อตนเองและระบบนิเวศความรู้ในการใส่ปุ๋ยหรือคำแนะนำได้รับความรู้จากนักพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองศิลาและนักวิชาการเกษตรในด้านนี้ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 มาประยุกต์ใช้เกี่ยวกับความพอกเพียรอดทนตั้งคำกล่าวของ นางทองเพ็ชร สิมสีผู้ปลูกดอกพุด "... ด้านการจัดการทั่วไปเช่นการปราบศัตรูพืชไม่ได้ใช้ยาฆ่าแมลงเพราะจะเป็นอันตรายต่อระบบนิเวศและตนเองจึงได้ใช้ตัวยาสมุนไพรน้ำหมักและต้องมีความพอกเพียรอดทนตั้งพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 พ่อกองชาวไทย..." (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2560)

2.5 ด้านการตลาดพบว่าสถานที่ขายดอกพุดและพวงมาลัยดอกพุดซึ่งเป็นการแปรรูปจะทำให้ราคาสูงขึ้นปกติได้ขายที่บ้านตนเองมีผู้มารับซื้อบางครั้งก็จะนำไปขายที่ตลาดและขายตามออเดอร์และตั้งใจจะขายออนไลน์การขายต้องมีความซื่อสัตย์มีคุณธรรมสินค้าต้องมีคุณภาพบางครั้งมีการแปรรูปกับลูกๆได้พากันร้อยเป็นพวงมาลัยต้องมีความอดทนพากเพียรซึ่งได้นึกถึงพระมหาชนกเป็นที่ตั้งตั้งคำกล่าวของนางฐิติรัตน์ปทุมชาตินักวิชาการเกษตรเทศบาลเมืองศิลา "...การขายดอกพุดบางครั้งร้อยพวงมาลัยดอกพุดได้ขายที่บ้านบางครั้งก็มีผู้สั่งซื้อและนำไปขายที่ตลาดด้วยตัวเอง..." การร้อยมาลัยต้องอดทน" (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2560)

6. อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้พบประเด็นที่น่าสนใจจึงนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

สภาพการจัดการอาชีพเสริมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการปลูกดอกพุดหมู่บ้านศิลาพบว่าด้านบุคลากรแรงงานในการปลูกต้นพุดเป็นแรงงานในครัวเรือนไม่ต้องจ้างแรงงานจากที่อื่นทั้งนี้อภิปรายได้ว่าการใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นแรงงานที่มีความพอเพียงมีความคุ้มค่ามีการประหยัดสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวัจน์ กฤษณะภูติ (2555) เรื่องแนวทางการบริหารจัดการเพาะปลูกและขยายพันธุ์ผักหวานพืชเศรษฐกิจในจังหวัดขอนแก่นพบว่าด้านบุคลากรหรือด้านแรงงานได้ใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหัวหน้าครอบครัวภรรยาและบุตร ด้านงบประมาณมีการลงทุนซื้อต้นพันธุ์ค่าวัสดุอุปกรณ์แต่ละเดือนมีรายได้ 8,000 – 10,000 บาทหักลบกลบหนี้เหลือ 5,000 บาท/เดือนทั้งนี้อภิปรายได้ว่ามีรายได้พอเพียงพออยู่พอกินและมีการทำบัญชีรายจ่ายสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤทัยสถิตินิทาพร (2559) วิจัยเรื่องการจัดการวิสาหกิจชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมืองด้านงบประมาณและการเงินมีความพอเพียงและมีการลงบัญชีเพื่อตรวจสอบได้ด้านวัสดุอุปกรณ์ในการปลูกต้นดอกพุดประกอบด้วยสายยางรดน้ำสปริงเกอร์และบัวรดน้ำทั้งนี้อภิปรายว่าเป็นอุปกรณ์ที่มีความสำคัญและใช้กับการเพาะปลูกต้นดอกพุดซึ่งมีความสอดคล้องกับอุปกรณ์ในการเพาะปลูกและขยายพันธุ์ผักหวานของ วิไลวัจน์ กฤษณะภูติ (2555) การบริหารจัดการกลุ่มเพาะปลูกและขยายพันธุ์ผักหวานมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านการจัดการทั่วไปพบว่าได้ปลูกต้นดอกพุดอยู่ในหมู่บ้านคันทนาการบำรุงรักษารดน้ำวันละครั้งหากฝนไม่ตกทั้งนี้อภิปรายได้ว่าการบำรุงรักษาสามารถจะทำให้ต้นไม่เจริญงอกงามได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวัจน์ กฤษณะภูติ (2555) เรื่องการปลูกและขยายพันธุ์ผักหวานพืชเศรษฐกิจในจังหวัดขอนแก่นด้านการตลาดพบว่าสถานที่ขายดอกพุดและพวงมาลัยดอกพุดซึ่งเป็นการแปรรูปปกติได้ขายที่บ้านตนเองโดยมีผู้มารับซื้อถึงบ้านทั้งนี้อภิปรายได้ว่าผู้ประกอบการได้ดำเนินการเป็นประจำซึ่งมีความสะดวกและไม่เสียเวลาและเสียเงินค่ารถเดินทางไปขายที่อื่นทำให้ลดรายจ่ายซึ่งมีความแตกต่างจากงานวิจัยของนฤทัยสถิตินิทาพร (2559) วิจัยเรื่องการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมืองกรณีศึกษากลุ่มปลา๑เดียวบ้านห้วยบงต.โนนเมืองอำเภอโนนสังจังหวัดหนองบัวลำภูพบว่าการตลาดขายผลิตภัณฑ์ปลา๑เดียว (๑เดียวเป็นตราสินค้า) มีการจำหน่ายทั้งขายปลีกขายส่งขายด้วยสื่อออนไลน์มีการประชาสัมพันธ์โดยใช้แผ่นพับวิทยุโทรทัศน์ปากต่อปาก

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติ

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการจัดการทั่วไปโดยเฉพาะการบำรุงรักษาบางครอบครัวได้กำจัดศัตรูพืชโดยใช้สารเคมีซึ่งมีส่วนน้อยดังนั้นเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองสีลาควรให้ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาต้นดอกพุดโดยใช้ปุ๋ยชีวภาพหากใช้ยาฆ่าแมลงหรือสารเคมีอาจจะเป็นอันตรายแก่ผู้ใช้และสิ่งแวดล้อมได้

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าการตลาดได้ขายผลิตภัณฑ์คือดอกพุดและพวงมาลัยดอกพุดที่ครัวเรือนซึ่งขาดการประชาสัมพันธ์ที่กว้างไกลและทันสมัยดังนั้นเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองสีลาควรให้ความรู้เรื่องการขายสินค้าออนไลน์และวิธีประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย.

2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เว้นวรรคเรื่องการพัฒนาอาชีพเสริมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่อื่น

2.2 ควรทำวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพเสริมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการปลูกดอกพุดหรือดอกมะลิในพื้นที่อื่น

2.3 ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research PAR) เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการพัฒนาอาชีพเสริมโดยการมีส่วนร่วมของเทศบาลประชาชนและชาวบ้านในพื้นที่อื่น

8. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำที่ทรงคุณค่ายิ่ง และคณาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ที่ให้ความรู้ประสบการณ์ด้านการจัดการภาครัฐและการเมืองการปกครอง และเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองสีลาอำเภอเมืองขอนแก่นจังหวัดขอนแก่นตลอดทั้งชาวบ้านตำบลสีลาหมู่ที่ 1, 18 และ 28 ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทรงคุณค่ายิ่งในการทำวิทยานิพนธ์จึงใคร่ขอขอบคุณเป็นกรณีพิเศษขอขอบคุณคุณพ่อบ้านคุณสุพัฒนละครขวาที่ส่งเสริมให้กำลังใจตลอดเวลาที่ทำกรวิจัยนี้หากปราศจากคุณพ่อคุณแม่ผู้ให้กำเนิดลูกก็ยากที่การศึกษาและวิจัยจะสำเร็จลุล่วงด้วยดีและได้มีโอกาสมาถึงวันนี้ได้จึงขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสองอย่างสูงสุดไว้ ณ ที่นี้

9. บรรณานุกรม

- ชาย โปธิสิตา. (2550). ศาสตร์และศิลป์และแห่งวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ:อมรินทร์ พรินต์ติ้ง.
- ทัศนีย์พร วงษ์ชมพู (2555) การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มทำไข่เค็มเสริมไอโอดีน บ้านหนองหัววัว ตำบลโคกลี อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- วิไลวัจน์ ฤกษ์ภูติ และคณะ (2555) แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มเพาะปลูก และขยายพันธุ์ผักหวานพืชเศรษฐกิจในจังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- วิไลวัจน์ ฤกษ์ภูติ และคณะ. (2555). การพัฒนากลุ่มอาชีพเสริมแบบมีส่วนร่วม ; กรณีศึกษากลุ่มเกรียงไกร แคนหมู บ้านหนองสุขเจริญ หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านเหล่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น. คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- วิภาวี ฤกษ์ภูติ. (2558). การจัดการวิสาหกิจชุมชน : ขอนแก่น. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ. (2535).การศึกษาการประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จ อาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อำนวยการบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น (ม.ป.ป.) เศรษฐกิจพอเพียงฉบับประชาชน. ขอนแก่น

On the Determinants of Wage Rate in the Sex Market

Pathompong Ophaso¹, Tongyai Iyavarakul²

^{1,2,3}School of Development Economics.

^{1,2,3}National Institute of Development Administration
118 Seri Thai Road, Klong-Chan, Bangkok 10240, Thailand

¹E-mail: nick_myangel@hotmail.com, ²E-mail: tongyai@gmail.com

Abstract

The purpose of this study is to empirically examine factors that affect the wage rate and income of sex workers in Thailand. Using data from our survey of approximately 409 male and female sex workers in Thailand, results from our regression models reveal that female sex workers earn a higher wage per one sexual activity than do male workers, after several socio-economic covariates and physical attributes have been controlled for. Separate regression models for subsample of the respondents also show that the statistically significant determinants of the wage rate of female and male workers also differ. While the income from other sources, and types of sexual activities offered by the worker are statistically significant factors that affect the wage rate of female sex workers, the gender of the clients, types of sexual activities by the worker, and the body mass index are statistically significant factors that affect the wage rate of male workers.

บทคัดย่อ

การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราค่าตอบแทน และปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศ โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจกลุ่มผู้ค้าบริการทางเพศทั้งเพศชายและเพศหญิงรวมกันจำนวน 409 ราย มาวิเคราะห์ในเชิงปริมาณด้วยวิธีการทางเศรษฐมิติ จากการศึกษาพบว่า ผู้ค้าบริการเพศหญิงได้รับรายได้จากการค้าบริการทางเพศเฉลี่ยต่อเดือนและอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยต่อครั้งมากกว่าผู้ค้าบริการเพศชาย โดยปัจจัยที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศหญิง ได้แก่ รายได้จากอาชีพอื่น ดัชนีมวลกาย และรูปแบบการรับงานบริการ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชาย ได้แก่ ขนาดอวัยวะเพศชาย ประเภทของลูกค้า ประสบการณ์การค้าบริการทางเพศ และรูปแบบการรับงานบริการ.

คำสำคัญ: การเลือกปฏิบัติทางด้านค่าจ้าง, ตลาดการค้าบริการทางเพศ, แบบจำลอง Hedonic Price.

1. Introduction

การค้าบริการทางเพศในประเทศไทยจัดว่าเป็นธุรกิจผิดกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติดรวมไปถึงธุรกิจผิดกฎหมายรูปแบบอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันอิทธิพลจากกระแสโลกาภิวัตน์และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างคนต่างชาติที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการเดินทางและขนส่งข้ามชาติ ส่งผลให้เกิดการขยายตัวอย่างกว้างขวางของธุรกิจค้าบริการทางเพศ (Tarancon, 2013) สำหรับประเทศไทยที่มีนโยบายสนับสนุนการลงทุนในธุรกิจการท่องเที่ยวจากรัฐบาลเพื่อส่งเสริมธุรกิจบันเทิง ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักกันของชาวต่างชาติในด้านหนึ่งว่าเป็นแหล่งค้าบริการทางเพศที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ (Romanow, 2012) สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้เกิดการขยายตัวของอาชีพค้าบริการทางเพศส่วนมากจะเกิดจากการถูกเลือกปฏิบัติทางด้านค่าจ้าง ความไม่เท่าเทียมทางเพศ และความยากจน ซึ่งทำให้แรงงานทั้งหญิงและชายตัดสินใจเข้าสู่อาชีพค้าบริการทางเพศกันมากขึ้น (The Fondation Scelles , 2016)

แม้ว่าการค้าบริการทางเพศจะเป็นอาชีพที่ให้อัตราค่าตอบแทนสูง แต่ผลการสำรวจอัตราค่าตอบแทนที่ผู้ค้าบริการได้รับจากการประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศ พบว่า อัตราค่าตอบแทนระหว่างหญิงและชายมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากความแตกต่างทางด้านคุณสมบัติเฉพาะบุคคล (Endowments or Human capital) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ถิ่นกำเนิด ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสภาพทางร่างกาย (Oaxaca, 1973 และ Blinder, 1973) รวมทั้งสถานที่และช่องทางในการค้าบริการทางเพศ กลุ่มลูกค้า เป็นต้น (อัญชลี พินิจรักษ์ธรรม ,2544)

ในมิติทางเศรษฐศาสตร์การค้าบริการ (Courtesan Economics) ได้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการทางเพศ แต่มีการศึกษาเพียงแคในประเด็นหรือตัวแปรที่นักวิจัยแต่ละคนสนใจเท่านั้น โดย Edlund and Korn (2002) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบรายได้ของหญิงที่ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศกับรายได้ของเพศหญิงอาชีพอื่นที่ใช้ทักษะการทำงานไม่มาก พบว่า หญิงค้าบริการเป็นอาชีพที่ใช้ทักษะน้อย (Low Skill) ใช้แรงงานในสัดส่วนสูง (Labor Intensive) และแรงงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (Female Dominated) แต่อาชีพค้าบริการทางเพศมีรายได้สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับเพศหญิงอาชีพอื่นที่ใช้ทักษะการทำงานไม่มาก ขณะที่ Moffatt and Peters (2004) ได้นำแบบจำลอง Hedonic Price มาใช้ศึกษาการกำหนดราคาการค้าบริการในธุรกิจค้าบริการทางเพศ โดยสมมติฐานว่า รายได้ของหญิงและชายที่ค้าบริการทางเพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรายได้จากการจ้างงานทางเลือก ผลการศึกษาพบว่า ผู้ค้าบริการทางเพศจะมีรายได้มากกว่าเป็นสองเท่าของผู้ที่ไม่ใช้แรงงาน และมีรายได้มากกว่าเป็นสามเท่าของรายได้ผู้ที่ใช้แรงงาน นอกจากนี้การให้บริการที่ดีส่งผลให้ราคาการค้าบริการเพิ่มขึ้น ขณะที่การให้บริการที่ไม่ดีส่งผลให้ราคาการค้าบริการลดลง โดยคุณลักษณะของผู้ค้าบริการทางเพศมีผลต่อราคาการค้าบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระยะเวลาและพื้นที่ที่แตกต่างกันมีผลให้ราคาการค้าบริการต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการศึกษาด้านพฤติกรรมนั้นอัตราค่าตอบแทนจากการค้าบริการทางเพศส่วนหนึ่งถูกกำหนดโดยพฤติกรรมความชอบ หรือรสนิยมส่วนบุคคล จากการศึกษาของ Cunningham (2011) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของร่างกายของผู้ค้าบริการทางเพศกับตลาดค้าบริการทางเพศ โดยนำแบบจำลองของ Salop (1979) มาใช้ในการอธิบายความแตกต่างด้านพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงของผู้ค้าบริการทางเพศในตลาดค้าบริการทาง

เพศ โดยผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของร่างกายและราคาค่าบริการทางเพศส่งผลให้รายได้ของผู้ค่าบริการทางเพศมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีเรื่องความแตกต่างของจำนวนลูกค้าที่มาซื้อบริการทางเพศในแต่ละสัปดาห์ ความแตกต่างของราคาค่าบริการของผู้ค่าบริการทางเพศแต่ละคน ความแตกต่างของช่วงเวลาให้บริการทางเพศ และความแตกต่างของประเภทลูกค้า ขณะที่หญิงค่าบริการทางเพศที่มีร่างกายเหมาะสมจะคิดราคาค่าบริการทางเพศในอัตราที่สูงจากลูกค้าที่เป็นชายสูงอายุ ส่วนผู้ค่าบริการที่มีน้ำหนักเกินมาตรฐานจะคิดราคาค่าบริการต่ำ สำหรับการร่วมเพศทางทวารหนักโดยใช้ถุงยางอนามัย จะมีการคิดราคาค่าบริการเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ **Chang and Weng (2012)** ที่ได้ทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพ การใช้ถุงยางอนามัย และราคาค่าบริการทางเพศ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ค่าบริการทางเพศในเมืองไทย ประเทศไต้หวัน จำนวน 140 คน และใช้แบบจำลอง **Hedonic Price** กับดัชนีมวลกาย (BMI) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางกายภาพที่ดีของผู้ค่าบริการทางเพศจะมีผลต่อระดับรายได้ สำหรับราคาค่าบริการทางเพศเฉลี่ยจะแตกต่างกันไปตามน้ำหนักของผู้ค่าบริการทางเพศ ขณะที่ **Kenrick (2016)** ได้ศึกษาหาความเชื่อมโยงระหว่างอายุกับรายได้ของผู้ค่าบริการทางเพศ พบว่า ผู้ชายส่วนใหญ่เต็มใจจะจ่ายค่าบริการให้กับหญิงค่าบริการทางเพศที่มีอายุอยู่ในช่วงยี่สิบต้นถึงวัยรุ่นตอนปลาย ขณะเดียวกันความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการของผู้ชายจะลดลง เมื่อหญิงค่าบริการทางเพศมีอายุระหว่างอายุ ปี 35 ถึง 25 และหากนำรายได้ของหญิงค่าบริการทางเพศกับหญิงที่ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ พบว่า หญิงที่ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ จะมีรายได้เพิ่มขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น ขณะที่หญิงค่าบริการทางเพศจะมีรายได้ลดลงเมื่ออายุมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ของหญิงค่าบริการทางเพศและหญิงโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับอายุ เนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้คนมักจะได้รับประสบการณ์และทักษะที่มีความสามารถในการทำงาน แม้ว่าประสบการณ์และทักษะความสามารถในการทำงานไม่สามารถนำมาวัดผลกับหญิงค่าบริการทางเพศก็ตาม และการเพิ่มขึ้นของปีในแต่ละปี

สำหรับในประเทศไทยงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการค่าบริการทางเพศและอัตราค่าตอบแทนในตลาดค่าบริการทางเพศน้อยมาก โดย **ชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ (2551)** ได้ทำการศึกษาธุรกิจนอกระบบ: ศึกษากรณีการค้าบริการทางเพศในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่า รายได้รวมของธุรกิจค่าบริการทางเพศซึ่งเป็นการประมาณการขั้นต่ำอย่างน้อยมีรายได้ประมาณ 174,050 ล้านบาท และจากการคาดการณ์ประเทศไทยมีจำนวนผู้ค่าบริการทางเพศประมาณ 229,000 คน ในส่วนของการประมาณการรายได้จากกลุ่มหญิงค่าบริการทางเพศ พบว่า สถานบริการที่มีจำนวนหญิงค่าบริการทางเพศมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งคือ บาร์เปียร์ สำหรับการประมาณการรายได้จากกลุ่มชายค่าบริการทางเพศ พบว่าไม่เหมือนกับกลุ่มหญิงค่าบริการทางเพศ เพราะกลุ่มชายค่าบริการทางเพศจะมีการกระจุกตัวในสถานบริการบางประเภทเท่านั้น โดยสถานที่นิยมที่สุดคือ บาร์เกย์ ขณะที่ปี 2559 มีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย **ชารินทร์ พลภาณุมาศ (2559)** ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ในกรุงเทพมหานครมีแหล่งค่าบริการทางเพศยอดนิยมประมาณ 6 แห่งได้แก่ ย่านเกษตร-รัชโยธิน ย่านลาดพร้าว-รามคำแหง ย่านดอนเมือง-รังสิต ย่านธนบุรี สุขุมวิท และย่านธุรกิจใจกลางเมือง ต่อมาช่องทางทำกิน ถูกย้ายฐานมาทำกันบน **Application** และ **Community** โดยหญิงบริการเข้าถึงลูกค้าได้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น เนื่องจากใช้ **Line Application** เป็นช่องทางหลักในการติดต่อสื่อสารกับลูกค้า

จากบทความที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ตัวแปรที่พบมากในงานวิจัยเชิงประจักษ์มีทั้งตัวแปรที่เป็นลักษณะของบุคคล เช่น เพศ เชื้อชาติ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่าย สัดส่วนรูปร่าง ดัชนีมวลกาย เป็นต้น และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของการทำงาน เช่น สถานที่/แหล่งค่าบริการทางเพศ กลุ่มลูกค้า การติดต่อสื่อสาร และการมีอำนาจต่อรอง ถึงแม้ว่าจะมีการควบคุมตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในงานวิจัยแล้ว แต่ยังพบว่า มีส่วนที่ไม่ได้อธิบายความแตกต่างของค่าจ้างระหว่างหญิงและชาย รวมถึงยังไม่มีหน่วยงานใดทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ทำให้ไม่มีข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่สามารถนำมาใช้ในการประมวลผลได้ ดังนั้น การศึกษานี้จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค่าบริการทางเพศ โดยมีประเด็นคำถามที่ต้องการหาคำตอบว่า ทำไมผู้ค่าบริการทางเพศที่เป็นเพศหญิงจึงได้รับอัตราค่าตอบแทนสูงกว่าผู้ค่าบริการทางเพศที่เป็นเพศชาย และมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนของผู้ค่าบริการทางเพศ.

2. Method

ในการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค่าบริการทางเพศ ได้อาศัยการวิเคราะห์แบบจำลอง Hedonic Price ตามแนวคิดของ Rosen (1974) มาประยุกต์ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค่าบริการทางเพศ โดยแบบจำลอง Hedonic Price คือแบบจำลองทางสถิติที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาสินค้ากับลักษณะต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบสมการจะแสดงความสัมพันธ์ให้เห็นระหว่างราคาของสินค้าและลักษณะของสินค้า โดยสมมติฐานของแบบจำลองคือสินค้าประกอบด้วยคุณลักษณะหลายของลักษณะเฉพาะที่ผู้บริโภคประเมินค่าได้อย่างอิสระ สำหรับสินค้าใดก็ตามให้พิจารณาคุณลักษณะนี้ด้วยชุดคุณลักษณะเฉพาะ (j) และแสดงเป็น $z = (z_1, z_2, \dots, z_i)$ โดยความสัมพันธ์ในการทำงานระหว่างราคา (p) และเวกเตอร์ของลักษณะ (z) การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง (p) กับลักษณะของปัจจัยที่กำหนดอัตราค่าตอบแทนในธุรกิจค่าบริการทางเพศ ($f(z)$) ดังสมการที่ 1

$$p = f(z_1, z_2, \dots, z_i) \quad (1)$$

โดยที่ p คือ อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง f คือ ลักษณะของปัจจัยที่มีผลต่อกำหนดอัตราค่าตอบแทนในธุรกิจค่าบริการทางเพศ และ z คือ เวกเตอร์ของลักษณะของปัจจัยกำหนดอัตราค่าตอบแทนในธุรกิจค่าบริการทางเพศ ที่ถูกจัดให้อยู่ในลักษณะตัวแปร Dummy

เมื่ออยู่ในรูปแบบของสมการเส้นตรง (Linear Equation) สามารถตีความได้ว่า ราคา (p) จะเปลี่ยนแปลงเท่าไร ถ้าคุณลักษณะ z_j มีการเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งหน่วย ขณะที่คุณลักษณะอื่นๆ มีค่าคงที่ (Rosen, 1974) ดังนั้นรูปแบบของสมการจึงมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อข้อผิดพลาดในการกำหนดราคา ดังสมการที่ 2

$$p_i = \beta_0 + \sum_{j=1}^m \beta_j z_{ij} + \epsilon_i \quad (2)$$

ในกรณีที่เวกเตอร์ α เป็นตัวแปรพิเศษที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสม สัมประสิทธิ์ β_0 คือจุดตัดบนแกนตั้ง β_j เป็นค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอยที่ต้องประมาณการ $\beta_j (j = 1, 2, \dots, m)$ และ ϵ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของราคา ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอย (β_j) จะบ่งชี้ถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคา (p) ถ้าคุณลักษณะ α_0 มีการเปลี่ยนแปลงเพียงหน่วยเดียวขณะที่ผลกระทบส่วนเพิ่มอื่นๆ คงที่

จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีมากทำให้เกิดความแตกต่างกันของข้อมูลบางตัวอาจทำให้เกิดการกระจายตัวของข้อมูลมากขึ้นหรือมีค่าความแปรปรวนลดลง ซึ่งหากลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นกับข้อมูลที่เก็บมาอาจส่งผลให้เกิดปัญหา Heteroscedasticity จากรูปแบบสมการที่ นี้เพื่อเป็นการช่วย 3 ลดการกระจายตัวของข้อมูลบางตัวจึงมีการใช้รูปแบบสมการ log-linear โดยสามารถตีความได้ว่า ราคา (p) จะมีการเปลี่ยนแปลงก็เปอร์เซ็นต์ ถ้าคุณลักษณะ z_j มีการเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งหน่วย ขณะที่คุณลักษณะอื่นๆ มีค่าคงที่ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β_j) สามารถตีความได้ว่าเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคา (p) ซึ่งมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งหน่วย โดยคุณลักษณะ z ดังสมการที่ 3

$$\ln p_i = \beta_0 + \sum_{j=1}^m \beta_j z_{ij} + \epsilon_i \quad (3)$$

โดยตัวแปรอิสระซึ่งแสดงลักษณะของปัจจัยกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค่าบริการทางเพศ แบ่งออกเป็น ลักษณะทั่วไปของผู้ค่าบริการทางเพศ, ตัวแปรด้านลักษณะของร่างกาย และลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานค่าบริการทางเพศ สำหรับการวิเคราะห์หาความมีนัยสำคัญทางสถิติของแต่ละตัวแปรจะใช้วิธี Regression Analysis เพื่อตรวจสอบดูว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตราค่าตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีทิศทางของความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่

สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค่าบริการทางเพศนี้ ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลด้วยการออกแบบสอบถามซึ่งมีการตรวจสอบความถูกต้องและความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่จะทำการศึกษา หลังจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้เก็บรวบรวมข้อมูล (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 40 ราย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ผลการทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าเท่ากับ .788 การหาจำนวนของกลุ่มตัวอย่างมาจากการใช้สูตรการคำนวณกรณีไม่ทราบขนาดประชากรของ Cochran (1953) เพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้ค่าบริการทางเพศในประเทศไทย ผลคือได้กลุ่มตัวอย่างหญิงและชายค่าบริการทางเพศ จำนวน 385 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ค่าบริการทางเพศเพิ่มเติมมาได้อีก 24 คน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการคำนวณครั้งนี้มีทั้งสิ้น 409 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้ศึกษาดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงหรือชายค่าบริการทางเพศตามสถานที่หรือแหล่งช่องทางต่าง ๆ เช่น สถานอาบอบนวด บาร์คาราโอเกะ บาร์เบียร์ สวนสาธารณะ และสื่อสังคมออนไลน์ ด้วยตนเองและผู้ช่วย ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบโดย 2 คน บังเอิญโดยแบ่งข้อมูลที่ได้ เป็น ลักษณะด้านสรีระและดัชนีมวลกาย ,ตอน คือ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 3 ของกลุ่มตัวอย่าง และลักษณะด้านการทำงานค่าบริการทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง

3. Results

จากผลการศึกษาอัตราค่าตอบแทนของผู้ค่าบริการทางเพศ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างผู้ชาย และผู้หญิงพบว่า ผู้หญิงมีอายุเฉลี่ยมากกว่าผู้ชาย ซึ่งโดยมากผู้หญิงจะให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ยวันละ 6.2 ชั่วโมง ส่วนผู้ชายจะให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ยวันละ 5.5 ชั่วโมง และในหนึ่งวันผู้หญิงจะมีจำนวนครั้งที่ให้บริการมากกว่าผู้ชาย ซึ่งผู้หญิงจะมีอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยครั้งละ 8,624.3 บาท ส่วนผู้ชายจะมีอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยครั้งละ 2,945.1 บาท หลังจากนั้นเมื่อประเมินรายได้จากการค่าบริการทางเพศทั้งเดือนพบว่า ผู้หญิงจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าผู้ชาย คือผู้หญิงเฉลี่ยเดือนละ 157,741.5 บาท ส่วนผู้ชายเฉลี่ยเดือนละ 80,367.6 บาท นอกจากนี้ยังพบว่าผู้หญิงจะมีประสบการณ์ค่าบริการทางเพศเฉลี่ยมากกว่าผู้ชาย ซึ่งทำให้ผู้หญิงมีการให้บริการแก่ลูกค้ามากกว่าผู้ชาย โดยผู้หญิงมีการให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ย 263.1 คน ส่วนผู้ชายมีการให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ย 259.5 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ศึกษาของเพศชายและเพศหญิง

ตัวแปร	ชาย				หญิง			
	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. อายุ (ปี)	20	28	23.68	1.711	18	38	24.78	4.206
2. จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน (ชั่วโมง/วัน)	2.0	8.0	5.57	1.305	2	12	6.29	3.173
3. จำนวนครั้งที่ให้บริการต่อวัน (ครั้ง/วัน)	1.0	6.0	2.30	0.733	1	10	3.25	1.869
4. รายได้จากการค่าบริการต่อเดือน (บาท/เดือน)	30,000.0	200,0.000	80,65.367	23,801.046	15,000.0	700,0.000	157,741.46	130,848.725
5. อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง (บาท/ครั้ง)	1,500.0	8,000.0	2,945.10	1,207.418	500.0	50,000.0	8,624.39	8,849.631
6. ประสบการณ์ค่าบริการทางเพศ (ปี)	0.30	4.00	1.4275	0.79681	0.40	8.00	2.2220	1.73975
7. จำนวนลูกค้าที่เคยให้บริการ (คน)	30.0	500.0	259.56	137.434	30.0	1,000.0	263.12	197.896

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราค่าบริการต่อครั้งของผู้ค่าบริการเพศชาย ด้วยสมการเส้นตรงและสมการลอการิทึม ในแบบจำลองที่ 1 และแบบจำลองที่ 2 เป็นกรณีความสัมพันธ์แบบสมการเส้นตรง

โดยแบบจำลองที่ 1 มีตัวแปรด้านลักษณะของผู้ค่าบริการทางเพศและตัวแปรด้านลักษณะของร่างกาย ได้แก่ เพศชาย, อายุ, เชื้อชาติ, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค่าบริการทางเพศ), รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค่าบริการทางเพศ), สถานภาพ, ดัชนีมวลกาย (BMI), ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอว และขนาดอวัยวะเพศชาย

$$\begin{aligned} \text{อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง} &= z_0 + z_1 \text{เพศชาย} + z_2 \text{อายุ} + z_3 \text{เชื้อชาติ} + z_4 \text{ระดับการศึกษา} \\ &+ z_5 \text{อาชีพหลัก} + z_6 \text{รายได้ต่อเดือน} + z_7 \text{รายจ่ายต่อเดือน} \\ &+ z_8 \text{ดัชนีมวลกาย} + z_9 \text{รอบอก} + z_{10} \text{รอบเอว} + z_{11} \text{ขนาดอวัยวะเพศ} + \varepsilon_t \end{aligned}$$

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 พบว่า ในแบบจำลองที่ 1 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชายจำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ อายุ, อาชีพหลัก, รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ), ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอว และขนาดอวัยวะเพศชาย

ส่วนแบบจำลองที่ 2 มีการเพิ่มตัวแปรจากแบบจำลองที่ 1 จำนวน 6 ตัวแปร ซึ่งเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องลักษณะของงานค้าบริการทางเพศ ได้แก่ ประเภทลูกค้า จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน การให้บริการรูปแบบอื่นๆ ประสบการณ์การค้าบริการทางเพศ รูปแบบการรับงานบริการ และช่องทาง/สถานที่ให้บริการ

$$\begin{aligned} \text{อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง} &= z_0 + z_1 \text{เพศชาย} + z_2 \text{อายุ} + z_3 \text{เชื้อชาติ} + z_4 \text{ระดับการศึกษา} \\ &+ z_5 \text{อาชีพหลัก} + z_6 \text{รายได้ต่อเดือน} + z_7 \text{รายจ่ายต่อเดือน} \\ &+ z_8 \text{ดัชนีมวลกาย} + z_9 \text{รอบอก} + z_{10} \text{รอบเอว} + z_{11} \text{ขนาดอวัยวะเพศ} \\ &+ z_{12} \text{ประเภทลูกค้า} + z_{13} \text{จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน} \\ &+ z_{14} \text{การให้บริการรูปแบบอื่น} + z_{15} \text{ประสบการณ์ค้าบริการ} \\ &+ z_{16} \text{รูปแบบการรับงานบริการ} + z_{17} \text{ช่องทาง/สถานที่ให้บริการ} + \varepsilon_t \end{aligned}$$

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 พบว่า ในแบบจำลองที่ 2 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชายจำนวน 9 ตัวแปร ได้แก่ อายุ, อาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอว, ประเภทของลูกค้า, ประสบการณ์ค้าบริการทางเพศ และรูปแบบการรับงานบริการ ซึ่งในแบบจำลองทั้ง 2 นี้มีตัวแปรที่มีผลเหมือนกันทั้งในแง่ความมีนัยสำคัญทางสถิติและเครื่องหมายทิศทางของตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ อายุ, อาชีพหลัก, ขนาดรอบอก และขนาดรอบเอว ส่วนตัวแปรที่เหลือมีผลต่างกันทั้งในแง่ความมีนัยสำคัญทางสถิติและเครื่องหมายทิศทางของตัวแปร

สำหรับแบบจำลองที่ 3 และแบบจำลองที่ 4 เป็นกรณีความสัมพันธ์แบบสมการลอการิทึม โดยแบบจำลองที่ 3 มีตัวแปรด้านลักษณะของผู้ค้าบริการทางเพศและตัวแปรด้านลักษณะของร่างกาย ได้แก่ เพศชาย, อายุ, เชื้อชาติ, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ), สถานภาพ, ดัชนีมวลกาย (BMI), ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอว และขนาดอวัยวะเพศ

$$\begin{aligned} \ln(\text{อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง}) &= z_0 + z_1 \text{เพศชาย} + z_2 \text{อายุ} + z_3 \text{เชื้อชาติ} + z_4 \text{ระดับการศึกษา} \\ &+ z_5 \text{อาชีพหลัก} + z_6 \ln(\text{รายได้ต่อเดือน}) \\ &+ z_7 \ln(\text{รายจ่ายต่อเดือน}) + z_8 \text{ดัชนีมวลกาย} + z_9 \text{รอบอก} \\ &+ z_{10} \text{รอบเอว} + z_{11} \text{ขนาดอวัยวะเพศ} + \varepsilon_t \end{aligned}$$

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 พบว่า ในแบบจำลองที่ 3 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชายจำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ อายุ, อาชีพหลัก, รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ), ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอว และขนาดอวัยวะเพศ

ส่วนแบบจำลองที่ 4 มีการเพิ่มตัวแปรจากแบบจำลองที่ 3 จำนวน 6 ตัวแปร ซึ่งเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องคุณลักษณะของงานค้าบริการทางเพศ ได้แก่ ประเภทลูกค้า จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน การให้บริการรูปแบบอื่น ประสบการณ์ค้าบริการทางเพศ ลักษณะการรับงาน และช่องทางการให้บริการ

$$\ln(\text{อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง}) = z_0 + z_1 \text{เพศชาย} + z_2 \text{อายุ} + z_3 \text{เชื้อชาติ} + z_4 \text{ระดับการศึกษา} + z_5 \text{อาชีพหลัก} + z_6 \ln(\text{รายได้ต่อเดือน}) + z_7 \ln(\text{รายจ่ายต่อเดือน}) + z_8 \text{ดัชนีมวลกาย} + z_9 \text{รอบอก} + z_{10} \text{รอบเอว} + z_{11} \text{ขนาดอวัยวะเพศ} + z_{12} \text{ประเภทลูกค้า} + z_{13} \text{จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน} + z_{14} \text{การให้บริการรูปแบบอื่นๆ} + z_{15} \text{ประสบการณ์ค้าบริการทางเพศ} + z_{16} \text{รูปแบบการรับงานบริการ} + z_{17} \text{ช่องทาง/สถานที่ให้บริการ} + \epsilon_t$$

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 พบว่า ในแบบจำลองที่ 4 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชายจำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ อาชีพหลัก, ขนาดรอบอก, ประเภทของลูกค้า ประสบการณ์การค้าบริการทางเพศ และรูปแบบการรับงานบริการ โดยแบบจำลองทั้ง 2 นี้มีตัวแปรที่มีผลเหมือนกันทั้งในแง่ความมีนัยสำคัญทางสถิติและเครื่องหมายทิศทางของตัวแปร จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ อาชีพหลัก และขนาดรอบอก ส่วนตัวแปรที่เหลือมีผลต่างกันทั้งในแง่ความมีนัยสำคัญทางสถิติและเครื่องหมายทิศทางของตัวแปร

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบตัวแปรระหว่างแบบจำลองสมการเส้นตรงกับแบบจำลองลอการิทึม ที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชาย

ตัวแปรอิสระ	อัตราค่าตอบแทนครั้ง		ตัวแปรอิสระ	ln (อัตราค่าตอบแทนครั้ง)	
	แบบที่ 1	แบบที่ 2		แบบที่ 3	แบบที่ 4
อายุ	100.911** (40.432)	78.186** (33.899)	อายุ	0.029** (0.013)	0.019 (0.011)
ไม่ทำงาน	3,653.564*** (1,016.609)	3,212.106*** (796.666)	ไม่ทำงาน	-	-
นักเรียน/นักศึกษา	73.189 (283.224)	200.385 (000.176)	นักเรียน/นักศึกษา	-0.14.0 (0.077.0)	0.10.0 (0.064.0)
บริษัทเอกชน/หน่วยงานรัฐ	325.244 (312.147)	274.220** (125.292)	บริษัทเอกชน/หน่วยงานรัฐ	0.093** (0.047)	0.091** (0.041)
รายได้ต่อเดือน	008.0 (007.0)	0.014** (0.005)	ln รายได้ต่อเดือน	0.058 (0.061.0)	0.79.0 (0.052.0)
รายจ่ายต่อเดือน	0.033*** (0.010)	-0.006 (0.009.0)	ln รายจ่ายต่อเดือน	.0154** (0.056)	-0.23.0 (0.049.0)

ตัวแปรอิสระ	อัตราค่าตอบแทนครั้ง		ตัวแปรอิสระ	ln (อัตราค่าตอบแทนครั้ง)	
	แบบที่ 1	แบบที่ 2		แบบที่ 3	แบบที่ 4
สถานภาพ	-142.605 ((785.195	955.83 ((743.148	สถานภาพ	-073.0 ((062.0	012.0 ((049.0
ค่า BMI	050.62 ((255.70	978.34 ((240.53	ค่า BMI	031.0 ((022.0	019.0 ((018.0
รอบบอก	137.209*** (38.974)	135.481*** (31.338)	รอบบอก	0.046*** (0.012)	0.049*** (0.010)
รอบเอว	210.530*** (58.569)	89.948** ((702.45	รอบเอว	0.070*** (0.018)	0.027 ((015.0
ขนาดอวัยวะเพศ	275.115** ((715.140	989.47 ((169.123	ขนาดอวัยวะเพศ	0.119** (0.045)	041.0 ((041.0
ลูกค้าผู้หญิง		785.394*** (145.312)	ลูกค้าผู้หญิง		0.280*** (0.048)
ลูกค้าทั้งผู้ชายและผู้หญิง		1,602.047*** (179.035)	ลูกค้าทั้งผู้ชายและผู้หญิง		0.508*** (0.059)
จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน		561.3 ((390.46	จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน		-0.008 ((016.0
การให้บริการรูปแบบอื่นๆ		-202.748 ((114.114	การให้บริการรูปแบบอื่นๆ		-049.0 ((038.0
ประสบการณ์ค่าบริการทางเพศ		-284.103*** (68.948)	ประสบการณ์ค่าบริการทางเพศ		-0.069** (0.023)
รับงานภายใต้สังกัด		206.240 ((050.357	รับงานภายใต้สังกัด		0.107 ((118.0
สถานบันเทิงต่างๆ		-407.606 ((022.373	สถานบันเทิงต่างๆ		-194.0 ((124.0
ติดต่อผ่านนายหน้า		546.360** (177.056)	ติดต่อผ่านนายหน้า		0.145** (0.059)
R ²	0.581	0.786		0.562	0.759
Adjusted R ²	0.557	0.764		0.539	0.736

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยที่ ค่าในวงเล็บเป็นค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

ต่อมาผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราค่าบริการต่อครั้งของผู้ค่าบริการเพศหญิง ด้วยสมการเส้นตรงและสมการลอการิทึม ในแบบจำลองที่ 1 และแบบจำลองที่ 2 เป็นกรณีความสัมพันธ์แบบสมการเส้นตรง

โดยแบบจำลองที่ 1 มีตัวแปรด้านลักษณะของผู้ค่าบริการทางเพศและตัวแปรด้านลักษณะของร่างกาย ได้แก่ เพศหญิง, อายุ, เชื้อชาติ, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค่าบริการทางเพศ), รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค่าบริการทางเพศ), สถานภาพ, ดัชนีมวลกาย (BMI), ขนาดรอบบอก, ขนาดรอบเอว และขนาดสะโพก

$$\begin{aligned} \text{อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง} = & z_0 + z_1 \text{เพศหญิง} + z_2 \text{อายุ} + z_3 \text{เชื้อชาติ} + z_4 \text{ระดับการศึกษา} \\ & + z_5 \text{อาชีพหลัก} + z_6 \text{รายได้ต่อเดือน} + z_7 \text{รายจ่ายต่อเดือน} \\ & + z_8 \text{ดัชนีมวลกาย} + z_9 \text{รอบบอก} + z_{10} \text{รอบเอว} + z_{11} \text{ขนาดสะโพก} + \epsilon_t \end{aligned}$$

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 3 พบว่า ในแบบจำลองที่ 1 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศหญิงจำนวน 9 ตัวแปร ได้แก่ อายุ, เชื้อชาติ, อาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), ดัชนีมวลกาย (BMI) และขนาดสะโพก

ส่วนแบบจำลองที่ 2 มีการเพิ่มตัวแปรจากแบบจำลองที่ 1 จำนวน 6 ตัวแปร ซึ่งเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของงานค้าบริการทางเพศ ได้แก่ ประเภทลูกค้า จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน การให้บริการรูปแบบอื่นๆ ประสบการณ์การค้าบริการทางเพศ รูปแบบการรับงานบริการ และช่องทาง/สถานที่ให้บริการ

$$\begin{aligned} \text{อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง} &= z_0 + z_1 \text{เพศหญิง} + z_2 \text{อายุ} + z_3 \text{เชื้อชาติ} + z_4 \text{ระดับการศึกษา} \\ &+ z_5 \text{อาชีพหลัก} + z_6 \text{รายได้ต่อเดือน} + z_7 \text{รายจ่ายต่อเดือน} \\ &+ z_8 \text{ดัชนีมวลกาย} + z_9 \text{รอบอก} + z_{10} \text{รอบเอว} + z_{11} \text{ขนาดสะโพก} \\ &+ z_{12} \text{ประเภทลูกค้า} + z_{13} \text{จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน} \\ &+ z_{14} \text{การให้บริการรูปแบบอื่นๆ} + z_{15} \text{ประสบการณ์การค้าบริการทางเพศ} \\ &+ z_{16} \text{รูปแบบการรับงานบริการ} + z_{17} \text{ช่องทาง/สถานที่ให้บริการ} + \epsilon_t \end{aligned}$$

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3 พบว่า ในแบบจำลองที่ 2 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศชายจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ อาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), สถานภาพ, ขนาดรอบอก และรูปแบบการรับงานบริการ โดยแบบจำลองทั้ง 2 นี้มีตัวแปรที่มีผลเหมือนกันทั้งในแง่ความมีนัยสำคัญทางสถิติและเครื่องหมายทิศทางของตัวแปร จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ อาชีพหลัก และรายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ) ส่วนตัวแปรที่เหลือมีผลต่างกันทั้งในแง่ความมีนัยสำคัญทางสถิติและเครื่องหมายทิศทางของตัวแปร

สำหรับแบบจำลองที่ 3 และแบบจำลองที่ 4 เป็นกรณีความสัมพันธ์แบบสมการลอการิทึม โดยแบบจำลองที่ 3 มีตัวแปรด้านลักษณะของผู้ค้าบริการทางเพศและตัวแปรด้านลักษณะของร่างกาย ได้แก่ เพศหญิง, อายุ, เชื้อชาติ, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค้าบริการทางเพศ), สถานภาพ, ดัชนีมวลกาย (BMI), ขนาดรอบอก, ขนาดรอบเอว และขนาดสะโพก

$$\begin{aligned} \ln(\text{อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง}) &= z_0 + z_1 \text{เพศหญิง} + z_2 \text{อายุ} + z_3 \text{เชื้อชาติ} + z_4 \text{ระดับการศึกษา} \\ &+ z_5 \text{อาชีพหลัก} + z_6 \ln(\text{รายได้ต่อเดือน}) \\ &+ z_7 \ln(\text{รายจ่ายต่อเดือน}) + z_8 \text{ดัชนีมวลกาย} + z_9 \text{รอบอก} \\ &+ z_{10} \text{รอบเอว} + z_{11} \text{ขนาดสะโพก} + \epsilon_t \end{aligned}$$

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3 พบว่า ในแบบจำลองที่ 3 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการเพศหญิงจำนวน 9 ตัวแปร ได้แก่ อายุ, เชื้อชาติ, อาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค้าบริการทางเพศ), สถานภาพ, ค่าดัชนีมวลกาย (BMI), และขนาดสะโพก ส่วนแบบจำลองที่ 4 มีการเพิ่มตัวแปรจากแบบจำลองที่ 3 จำนวน 6 ตัวแปร ซึ่งเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของ

งานค่าบริการทางเพศ ได้แก่ ประเภทลูกค้า จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน การให้บริการรูปแบบอื่น ประสบการณ์
ค่าบริการทางเพศ ลักษณะการรับงาน และช่องทางกรให้บริการ

$$\ln(\text{อัตราค่าตอบแทนต่อครั้ง}) = z_0 + z_1 \text{เพศหญิง} + z_2 \text{อายุ} + z_3 \text{เชื้อชาติ} + z_4 \text{ระดับการศึกษา} + z_5 \text{อาชีพหลัก} \\ + z_6 \ln(\text{รายได้ต่อเดือน}) + z_7 \ln(\text{รายจ่ายต่อเดือน}) + z_8 \text{ดัชนีมวลถกาย} \\ + z_9 \text{รอบอก} + z_{10} \text{รอบเอว} + z_{11} \text{ขนาดสะโพก} + z_{12} \text{ประเภทลูกค้า} \\ + z_{13} \text{จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน} + z_{14} \text{การให้บริการรูปแบบอื่น} \\ + z_{15} \text{ประสบการณ์การค่าบริการทางเพศ} \\ + z_{16} \text{รูปแบบการรับงานบริการ} + z_{17} \text{ช่องทาง/สถานที่ให้บริการ} + \epsilon_t$$

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3 พบว่า ในแบบจำลองที่ 4 มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีผลต่อ
อัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค่าบริการเพศหญิงจำนวน 13 ตัวแปร ได้แก่ เชื้อชาติ, อาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน
(ไม่รวมรายได้จากการค่าบริการทางเพศ), รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายจากการค่าบริการทางเพศ), สถานภาพ,
ขนาดรอบสะโพก, ประเภทของลูกค้า, จำนวนเวลาที่ให้บริการต่อวัน, การให้บริการรูปแบบอื่น ๆ รูปแบบการรับ
งานบริการและช่องทางสถานที่ให้บริการ

โดยแบบจำลองทั้ง 2 นี้มีตัวแปรที่มีผลเหมือนกันทั้งในแง่ความมีนัยสำคัญทางสถิติและเครื่องหมาย
ทิศทางของตัวแปร จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ เชื้อชาติ, อาชีพหลัก, รายได้ต่อเดือน (ไม่รวมรายได้จากการค่าบริการ
ทางเพศ), สถานภาพ และขนาดสะโพก ส่วนตัวแปรที่เหลือมีผลต่างกันทั้งในแง่ความมีนัยสำคัญทางสถิติและ
เครื่องหมายทิศทางของตัวแปร

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบตัวแปรระหว่างแบบจำลองสมการเส้นตรงกับแบบจำลองลอการิทึม ที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค่าบริการเพศหญิง

ตัวแปรอิสระ	อัตราค่าตอบแทนครั้ง		ตัวแปรอิสระ	ln(อัตราค่าตอบแทนครั้ง)	
	แบบที่ 1	แบบที่ 2		แบบที่ 3	แบบที่ 4
อายุ	-321.305** (145.286)	-482.89 (793.143)	อายุ	-**031.0 (017.0)	-0.010 (012.0)
เชื้อชาติ	3,854.751** (2,002.254)	805.906 (1,401.768)	เชื้อชาติ	0.619** (0.229)	0.438** (0.145)
ระดับการศึกษา	27.061 (2,174.326)	651.15 (2,317.102)	ระดับการศึกษา	0.025 (317.0)	0.129 (198.0)
ไม่ทำงาน	2,697.298 (1,301.745)	646.602 (1,560.405)	ไม่ทำงาน	**030.1 (516.0)	208.0 (309.0)
นักเรียน/นักศึกษา	3,**343.927 (1,147.613)	800.286 (1,692.335)	นักเรียน/นักศึกษา	0.828*** (0.173)	0.265** (0.109)
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	6,**549.286 (1,851.678)	3,**126.237 (1,866.392)	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	0.409** (0.170)	-0.004 (109.0)
รับจ้างทั่วไป	4,**720.074 (1,074.325)	139.714 (1,715.039)	รับจ้างทั่วไป	0.514*** (0.138)	102.0 (086.0)
รายได้ต่อเดือน	0.116*** (0.022)	0.042** (0.019)	ln รายได้ต่อเดือน	0.606*** (0.105)	0.188** (0.068)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบตัวแปรระหว่างแบบจำลองสมการเส้นตรงกับแบบจำลองลอการิทึม ที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค่าบริการเพศหญิง

ตัวแปรอิสระ	อัตราค่าตอบแทนครั้ง		ตัวแปรอิสระ	ln (อัตราค่าตอบแทนครั้ง)	
	แบบที่ 1	แบบที่ 2		แบบที่ 3	แบบที่ 4
รายจ่ายต่อเดือน	0.002 ((039.0	0.031 ((033.0	ln รายจ่ายต่อเดือน	0.052 ((117.0	0.275*** (0.079)
สถานภาพ	-1,023.161 (1,219.470	2,**483.971 (1,210.207	สถานภาพ	-**293.0 ((155.0	0.205** (095.0
ค่า BMI	-1,299.890** (398.618)	-742.437 ((748.337	ค่า BMI	-0.167*** (0.045)	-035.0 (029.0
รอบอก	-603.176 ((062.347	-**030.576 (392.278	รอบอก	-0.045 ((039.0	-040.0 (024.0
รอบเอว	667.445 ((542.406	273.262 ((659.322	รอบเอว	-070.0 ((047.0	-046.0 (029.0
รอบสะโพก	786.049** (422.971)	046.453 ((949.345	รอบสะโพก	0.117** (0.047)	0.064** (0.029)
ลูกค้ำทั้งผู้ชายและผู้หญิง		2,563.977 (3,731.765	ลูกค้ำทั้งผู้ชายและผู้หญิง		0.543** (282.0
จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน		-910.188 ((426.170	จำนวนชั่วโมงที่ให้บริการต่อวัน		-***052.0 (015.0
การให้บริการรูปแบบอื่นๆ		-605.548 ((386.827	การให้บริการรูปแบบอื่นๆ		-0.170** (0.065)
ประสบการณ์ค่าบริการทางเพศ		-898.356 ((855.319	ประสบการณ์ค่าบริการทางเพศ		-0.015 (028.0
รับงานแบบอิสระ		-5,057.825 (3,356.911	รับงานแบบอิสระ		-353.0 (299.0
รับงานภายใต้สังกัด		-8,884.001** (3,923.365)	รับงานภายใต้สังกัด		-0.768** (0.300)
สถานบันเทิงต่างๆ		-2,248.606 (3,251.884	สถานบันเทิงต่างๆ		-0.549** (0.296)
อินเทอร์เน็ต/สื่อออนไลน์		-4,886.807 (3,335.917	อินเทอร์เน็ต/สื่อออนไลน์		-0.853** (0.300)
เตร็ดเตร่		-5,518.369 (4,888.579	เตร็ดเตร่		-1.065** (0.373)
R ²	0.486	0.707		0.647	0.889
Adjusted R ²	0.448	0.670		0.616	0.872

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยที่ ค่าในวงเล็บเป็นค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

4. Discussion and Conclusion

การค้าบริการทางเพศเป็นอาชีพผิดกฎหมายแต่ให้อัตราค่าตอบแทนสูง การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในตลาดค้าบริการทางเพศ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศ และปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศ โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ค้าบริการทางเพศทั้งเพศหญิงและเพศชายตามสถานที่หรือแหล่งช่องทางต่าง ๆ เช่น สถานอาบอบนวด บาร์คาราโอเกะ บาร์เบียร์ สวนสาธารณะ และสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น จำนวน 409 ราย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อใช้อธิบายลักษณะทั่วไปลักษณะด้านร่างกาย และลักษณะด้านการทำงานค้าบริการทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง รวมไปถึงการใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ความมีนัยสำคัญของตัวแปรที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนต่อครั้งของผู้ค้าบริการทางเพศทั้งเพศหญิงและเพศชายในรูปความสัมพันธ์แบบสมการเส้นตรงและสมการลอการิทึม

จากผลการศึกษาอัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างผู้ชายและผู้หญิงพบว่า ผู้หญิง (อายุเฉลี่ย 24.7 ปี) มีอายุเฉลี่ยมากกว่าผู้ชาย (อายุเฉลี่ย 23.6 ปี) และมีประสบการณ์ค้าบริการทางเพศเฉลี่ยมากกว่าผู้ชาย โดยผู้หญิงมีประสบการณ์ค้าบริการทางเพศเฉลี่ย 2.2 ปี ส่วนผู้ชายมีประสบการณ์ค้าบริการทางเพศเฉลี่ย 1.4 ปี ซึ่งทำให้ผู้หญิงมีการให้บริการแก่ลูกค้ามากกว่าผู้ชาย โดยผู้หญิงมีการให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ย 263.1 คน ส่วนผู้ชายมีการให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ย 259.5 คน ทั้งนี้ผู้หญิงจะให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ยวันละ 6.2 ชั่วโมง ส่วนผู้ชายจะให้บริการแก่ลูกค้าเฉลี่ยวันละ 5.5 ชั่วโมง และในหนึ่งวันผู้หญิงจะให้บริการเฉลี่ย 3.2 ครั้ง ส่วนผู้ชายจะให้บริการเฉลี่ย 2.3 ครั้งต่อวัน ซึ่งผู้หญิงจะได้รับอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยต่อครั้งมากกว่าผู้ชาย โดยผู้หญิงได้รับอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยครั้งละ 8,624.3 บาท ส่วนผู้ชายได้รับอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยครั้งละ 2,945.1 บาท และหากประเมินรายได้จากการค้าบริการทางเพศเป็นรอบเดือนพบว่า ผู้หญิงมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าผู้ชาย โดยผู้หญิงมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 157,741.5 บาท ส่วนผู้ชายโดยมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 80,367.6 บาท สอดคล้องกับผลการศึกษาของ **ซูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ (2551)** ที่พบว่า ผู้ค้าบริการเพศหญิงมีรายได้จากการค้าบริการทางเพศเฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าผู้ค้าบริการเพศชาย โดยผู้ค้าบริการเพศหญิงจะมีรายได้จากการค้าบริการทางเพศเฉลี่ยต่อเดือนละ 31,250-125,000 บาท ส่วนผู้ค้าบริการเพศชายจะมีรายได้จากการค้าบริการทางเพศเฉลี่ยต่อเดือนละ 15,625-102,500 บาท เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความพึงพอใจของลูกค้าผู้ชายที่จะจ่ายเงินให้กับผู้ค้าบริการเพศหญิงซึ่งเป็นสิ่งที่พวกเขาชอบมากที่สุด จากงานวิจัยของ **Kenrick (2016)** พบว่าลูกค้าผู้ชายส่วนใหญ่เต็มใจจ่ายค่าบริการให้กับผู้ค้าบริการเพศหญิงที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายถึงวัยยี่สิบต้น รวมทั้งเหตุปัจจัยอื่นอาจที่ทำให้อัตราค่าตอบแทนระหว่างผู้ค้าบริการเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน เช่น คุณลักษณะของผู้ค้าบริการ (อายุ หน้าตา สัดส่วนของรูปร่าง ผิวพรรณ และสีสันของอวัยวะ) ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **Cunningham (2011)** ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของร่างกายของผู้ค้าบริการทางเพศกับตลาดค้าบริการทางเพศ ในด้านความเสี่ยง (การถูกจับกุม การถูกกระทำโดยใช้ความรุนแรง และสุขภาพ) จะเชื่อมโยงกับงานวิจัยของ **Gertler, Shah and Bertozzi (2005)** ที่ทำการศึกษาความเสี่ยงทางธุรกิจของตลาดค้าบริการทางเพศที่ผู้ค้าบริการทางเพศมีเพศสัมพันธ์กับลูกค้าโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ระยะเวลา สถานที่หรือช่องทาง

ในการให้บริการ รูปแบบและเงื่อนไขของการให้บริการ และประเภทหรือลักษณะลูกค้า เป็นต้น

ส่วนทางด้านปัจจัยที่มีผลต่ออัตราค่าตอบแทนของผู้ค้าบริการทางเพศ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราค่าบริการต่อครั้ง ได้แก่ อายุประสบการณ์ค้าบริการทางเพศ , ประเภทของลูกค้า, ลักษณะทางด้านร่างกาย , เชื้อชาติ , และรูปแบบการรับงานบริการ ซึ่งมีส่วนเชื่อมโยงกับการศึกษาของ Chang and Weng (2012) ที่ได้ทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและ Moffatt and Peters (2004) ในการศึกษาการกำหนดราคาค่าบริการในธุรกิจค้าบริการทางเพศ รวมทั้งงานวิจัยของ อัญชลี พิณีรักษ์ธรรม (2544) ที่กล่าวในผลงานวิจัยว่า อัตราค่าตอบแทนส่วนมากขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ลักษณะทางกายภาพ (อายุ หน้าตา สัดส่วนของรูปร่าง ผิวพรรณ) สถานที่/ช่องทางในการค้าบริการ รูปแบบ/เงื่อนไขของการค้าบริการ และลูกค้า เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการศึกษาในครั้งนี้อาจมีลักษณะเฉพาะตัวบางอย่างของผู้ค้าบริการทางเพศแต่ละคนที่ไม่ปรากฏอยู่ในข้อมูล ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนจากการค้าบริการทางเพศ ในการแก้ปัญหาควรทำเก็บข้อมูลจากตัวอย่างซ้ำในแต่ละปี โดยสมมติว่าตัวแปรนั้นจะไม่แปรผันตามเวลาและเป็นเฉพาะบุคคล รวมไปถึงการศึกษาในรายละเอียดตัวแปรลักษณะของผู้ค้าบริการทางเพศรายบุคคล เนื่องจากข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์อาจมีความเสี่ยงของความผิดพลาดที่เกิดจากการวัดผล เช่น อัตราค่าตอบแทนที่นำมาวิเคราะห์เป็นราคาที่ไม่ได้รวมค่าธรรมเนียมจากนายหน้าหรือตัวแทน และอายุของผู้ค้าบริการทางเพศอาจมีข้อผิดพลาดในการเก็บรวบรวมข้อมูล และอาจมีการศึกษาด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อราคาค่าบริการในธุรกิจค้าบริการทางเพศโดยผสมผสานข้อมูลเศรษฐกิจมหภาคจากข้อมูลอื่นๆ เป็นต้น

5. References

- กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ. 2550. ธุรกิจบริการทางเพศ. รายงานทบทวนและสังเคราะห์ สถานการณ์การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการทางเพศในประเทศไทย , 4-5 ตุลาคม 2550 ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพมหานคร: กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ สำนักงานประจำประเทศไทย.
- จารุวรรณ จันทรอินทร์. 2540. ปัจจัยกำหนดการเปลี่ยนแปลงของความแตกต่างระหว่างรายได้แรงงานชายและหญิง. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ชารินทร์ พลภาณุมาศ . (2559). เปิดเปลือยข้อมูลโสเภณีเมืองกรุงแบบ Data Analysis ,14 พฤศจิกายน 2559. <http://thematter.co/byte/data-analysis-of-bangkoks-prostitute/5345>
- ชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์. 2551. ธุรกิจนอกระบบ: ศึกษากรณีการค้าบริการทางเพศในสังคมไทย. ภาคนิพนธ์ รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ธรีรัตน์ เขมณะสิริ. 2545. โสเภณี การค้าประเวณี นักศึกษา ค่านิยม สังคมประกิต ปัญหาสังคม. วิทยานิพนธ์ , มานุษยวิทยามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ
- อาลิสรา ทรัพย์เสริมศรี. 2550. ความแตกต่างของรายได้และปัจจัยที่กำหนดรายได้ระหว่างแรงงานหญิงและแรงงานชาย. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ.

อัญชลี พิณีจักษ์ธรรม. 2544. *การค้าประเวณี: กรณีนักศึกษาหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ,
 ,เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ
 ไทยรัฐ ออนไลน์. (. (2558รับได้ไหม? ค้ากามเสรี ล้วงที่มาไทยเซ็กซ์ทัวร์ อาชีพแอบซ่อนฟันปีละหมื่นล้าน ,
 31 ตุลาคม 2559. <http://www.thairath.co.th/content/512120>

Alexander, P. and Delacoste, F. (1987). *Sex Work: Writings by Women in the sex industry*. New York: Prometheus Books.

Amnesty International. (2014). *Decriminalisation of Sex Work*. London: Amnesty International Ltd.

Boonchalaksi, W. and Guest, P. (1994). Prostitution in Thailand. *Nakhon Pathom: Institution for Population and Social Research*, Mahidol University, 171, 5-100

Chang, H.H. and Weng, Y. (2012). What is more important for prostitute price? Physical appearance or risky sex behavior?. *Economics Letters*, 117, 480-483.

Chapkis, W. (1997). *Live Sex Acts: Women Performing Erotic Labor*. New York: Routledge.

Cunningham, S. (2001). Monopolistic competition with product differentiation in prostitution markets: explaining the returns to BMI. Retrieved November 14, 2016, From http://econfaculty.gmu.edu/pboettke/workshop/Fall/2011Obesity_.02.pdf

Cunningham, S. and Kendall, T. D. (2014). Prostitution, Education, and Moonlighting: A Demonstration of the Importance of Fixed and Variable Costs in Sex Worker Labor Supply, 11-38

Freedman, D.A., Pisani, R. and Purves, R.A. (1998). *Statistics. 3rded*. New York: W.W. Norton Inc.

Garofalo, G. (2002). *Towards an economic theory of prostitution*. United State: University of Siena.

Reynolds, H. (1986). *The Economics of Prostitution*. United State: C. C. Thomas.

Rosen, S. (1974). Hedonic prices and implicit markets: Product differentiation in pure competition. *Journal of Political Economy*, 82(1), 34-55.

Effects of Brain-Based Learning Management on Word Creation of Grade 5 Secondary School Students

Dhanita Dounwilai¹, Pichitchai Sudsang²

^{1,2} Faculty of Education, Mahasarakham University, Thailand

¹E-mail: channipha@hotmail.com, ²E-mail: nootchit2537@gmail.com

Abstract

The current study aimed to 1) investigate effectiveness of brain-based learning management on word creation of grade 5 secondary school students at the effectiveness standard of 80/80, 2) study effectiveness index of brain-based learning management on word creation of grade 5 secondary school, and 3) compare the learning achievement of students learning with brain-based learning management before and after taking the treatment. The participants were 20 grade 5 secondary students of Baan Phai Pitayakhom School under control of The Secondary Educational Service Area Office 25 selected by cluster sampling method using students' classes as the clustering criterion. 2 research instruments were used in the study which were 1) brain-based learning management, used in teaching in the topic of word creation for grade 5 secondary school students, including 4 learning plans requiring 4 hours each- 16 hours in total, and found effectiveness at 4.76 and 2) learning achievement test designed to be 5 choice multiple test of 40 items in total and found IOC at 0.67-1.00, discrimination at 0.23-0.71, difficulty at 0.36-0.70, and reliability at 0.72. The statistics used to analyze data were percentage, mean score, standard deviation, and t-test.

The results of the study were found as follow.

1. The effectiveness of brain-based learning management on word creation of grade 5 secondary school students was found at the effectiveness standard of 86.08/80.13 which reached the set criteria.

2. Effectiveness index of brain-based learning management on word creation of grade 5 secondary school was found at 0.6761 which could be inferred that the students had learning progresses at 67.61%.

3. The result of the comparison of the learning achievement of students learning with brain-based learning management before and after taking the treatment showed that the learning achievement after the treatment was higher than the learning achievement before the treatment with the statistical significance at .05.

Keywords: Brain-Based Learning Management, Word Creation

ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน (BBL)

ดนิตา ดวงวิไล¹, พิชิตชัย สุดแสง²

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

²นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

^{1,2}มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ประเทศไทย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านไผ่พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 20 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ จำนวน 4 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง มีคุณภาพเท่ากับ 4.76 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ มีค่า IOC เฉลี่ยตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.71 ค่าความยากเท่ากับ 0.36-0.70 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.72 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานด้วย t-test

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องหลักการสร้างคำในภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.088/0.13 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. ผลการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องหลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6761 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 67.61
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ, หลักการสร้างคำ

1. บทนำ

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้าง ความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1) การสอนหลักภาษาเรื่องหลักการสร้างคำ โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน (BBL) ซึ่งควรจะมีกิจกรรมการอ่านบทเรียนในหนังสือเรียนเกี่ยวกับหลักภาษาแล้วอภิปรายสรุปเป็นกฎเกณฑ์พร้อมทั้งยกตัวอย่างและทำแผนภูมิจากตัวอย่าง ค้นคว้าและรวบรวมจากหนังสือต่าง ๆ ทำเป็นรายงานและแบบฝึกหัด (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2558 : 108) ลักษณะรูปแบบของการจัดกิจกรรมนั้นก็จะเน้นสมองเป็นฐาน ให้เด็กได้คิดและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เป็นลักษณะการเรียนรู้ ย้ำ ซ้ำ ทวน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตลอดทั้งการมีกิจกรรมที่หลายหลายจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ซึ่งการวัดและการประเมินผลก็จะมี การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ระหว่างเรียนและหลังเรียน เพื่อเป็นการวัดความเข้าใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันที่มีปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ทั้งปัญหาด้านนโยบายของชั่วโมงเรียนในรายวิชาภาษาไทยถูกลดทอนลง จึงทำให้การเรียนการสอนไม่เต็มที่ ปัญหาด้านผู้สอน ผู้สอนบางคนมิได้เรียนทางภาษาไทยโดยตรงจึงไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเต็มที่ ปัญหาด้านผู้เรียน ซึ่งมีปัญหาด้าน การอ่านและการเขียน รวมทั้งไม่สามารถคิดวิเคราะห์ได้ และปัญหาด้านนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีการใช้สื่อ ในการสอนที่ไม่เหมาะสม (เกรียงไกร เรือนน้อย. 2554 : ออนไลน์) โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มี ปัญหาในเรื่องการคิดวิเคราะห์และไม่เข้าใจในหลักภาษาซึ่งถือเป็นปัญหาที่สำคัญ อาจเกิดจากนักเรียนเนื้อหาที่ยาก และนักเรียนไม่สนใจในการเรียนประกอบกับครูอาจมีสื่อหรือวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสม จึงส่งผลให้นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์หรือความสามารถในการเรียนไม่เป็นที่ไปตามเป้าหมายทั้งระดับโรงเรียนและระดับชาติ ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนและนวัตกรรมต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน ช่วย ส่งเสริมหรือแก้ปัญหาในด้านการคิดวิเคราะห์ ทำให้เข้าใจในเนื้อหาและพัฒนาความก้าวหน้าในการเรียน หลักการ จัดกิจกรรมโดยใช้สมองเป็นฐานเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มี โอกาสลงมือปฏิบัติจริง รู้จักฝึกฝน ศึกษาค้นคว้าสร้างองค์ความรู้หรือผลงานโดยการร่วมคิดร่วมทำและยังมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนความสามารถหรือทักษะ ซึ่งสามารถจัดเป็นชั้นการจัดกิจกรรม 8 ชั้น ได้แก่ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นตกลงกระบวนการเรียนรู้ ชั้นเสนอความรู้ ชั้นฝึกทักษะ ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชั้น สรุปความรู้ ชั้นกิจกรรมเกม และชั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2557 : 65-67)

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเห็นความสำคัญของการ จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีเน้น ย้ำ ซ้ำ ทวน ให้นักเรียนมีความรู้ จดจำ และนำหลักการสร้างคำไปใช้ในภาษาไทย จึงได้ ดำเนินการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการเรียนที่สูงขึ้น และยังเป็นแนวทางสำหรับครูภาษาไทยที่สนใจในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างนวัตกรรมดังกล่าว

2. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังเรียน เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน

3. สมมุติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน มีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านไผ่พิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เขต 25 จำนวน 3 ห้อง รวม 74 คน ซึ่งนักเรียนมีความสามารถใกล้เคียงกัน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนบ้านไผ่พิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เขต 25 จำนวน 20 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน จำนวน 4 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้นแล้วนำไปหาคุณภาพโดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยผลการประเมินทั้ง 3 คน ซึ่งต้องได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปจึงถือว่ามีความคุณภาพ ผลปรากฏว่า การประเมินมีค่าเฉลี่ยแต่ละคนเท่ากับ 4.78, 4.61 และ 4.88 ผลรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ ซึ่งได้จากแบบทดสอบที่ออกไว้ 50 ข้อ ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าแบบทดสอบมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 จึงนำไปทดลองใช้ (tryout) และนำข้อสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อซึ่งต้องได้ค่าตั้งแต่ 0.20-1.00 ข้อสอบมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23-0.71 และหาค่าความยากง่ายต้องได้ค่าตั้งแต่ 0.20-0.80 มีค่าความยากเท่ากับ 0.36-0.70 คัดข้อคำถามที่เข้าเกณฑ์ 40 ข้อ ให้ครอบคลุมจุดประสงค์มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ข้อสอบมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72

5. การดำเนินการวิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบสมมองเป็นฐานที่พัฒนาขึ้น ใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 109) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ทราบมาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย แล้ววิเคราะห์ที่เป็นหน่วยย่อยได้ 4 หน่วย แล้วนำวัตกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสมมองเป็นฐาน เพื่อให้ทราบหลักการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมมองเป็นฐาน จำนวน 4 แผน รวมเวลา 16 ชั่วโมง จัดทำแบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนแผนการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการวัดและประเมินผล และด้านเนื้อหาภาษาไทย นำแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้มาตรวจ แล้ววิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ผลการประเมิน ซึ่งต้องได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปจึงถือว่ามีความเหมาะสม ผลปรากฏว่า การประเมินมีค่าเฉลี่ยแต่ละคนเท่ากับ 4.78, 4.61 และ 4.88 ผลรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ไปทดลองใช้ (tryout) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนบ้านไผ่พิทยาคม อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คนและได้นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงตามข้อบกพร่องที่พบ แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับจริง

ขั้นที่ 2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ศึกษามาตราตัวชี้วัด เนื้อหาเรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย รวมทั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ วิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาเพื่อกำหนดข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ เพื่อใช้จริง 40 ข้อ ศึกษาและสร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ แล้วจัดทำในรูปตาราง IOC และนำ IOC เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการออกข้อคำถามและภาษาที่ใช้ นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งนำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อทำการประเมินคุณภาพของแบบทดสอบในรูปตาราง IOC โดยพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นำผลการประเมินค่า IOC วิเคราะห์ ต้องได้ค่าตั้งแต่ 0.5-1.00 จึงสามารถนำข้อสอบไปใช้ได้ ผลปรากฏว่า แบบทดสอบมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 จำนวน 50 ข้อ เข้าเกณฑ์ 50 ข้อ คิดไว้จำนวน 50 ข้อ จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบ นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 และ 6/2 โรงเรียนบ้านไผ่พิทยาคม อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 50 คน นำข้อสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ต้องได้ค่าตั้งแต่ 0.20-1.00 ข้อสอบมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23-0.71 และหาค่าความยากง่าย ต้องได้ค่าตั้งแต่ 0.20-0.80 มีค่าความยากเท่ากับ 0.36-0.70 และคัดข้อคำถามที่เข้าเกณฑ์ 40 ข้อ ให้ครอบคลุมจุดประสงค์มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ข้อสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 จัดพิมพ์เตรียมไว้ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นที่ 3 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนโดยมีนิสิตผู้สอน จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 16 ชั่วโมง ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถเรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ หลังจากนั้นนำกระดาษคำตอบของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน แล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้เพื่อคะแนนพัฒนาการ การเรียนรู้ของนักเรียน

3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจนครบทั้ง 4 แผน จำนวน 16 ชั่วโมง พร้อมทั้งบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน เมื่อจัดการเรียนรู้เสร็จ และมีการทดสอบย่อย

3.3 หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาครบทุกแผนแล้ว ทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย (Post-test) ด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกันกับที่ทำการทดสอบก่อนเรียน

3.4 ตรวจให้คะแนนผลการทดสอบ นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการต่อไปนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สูตร E_1 / E_2
2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยสูตร E.I.

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนน}) - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}$$

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักเรียนด้วยสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

การจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน และเก็บคะแนนการวัดพฤติกรรมการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมกลุ่ม การประเมินผลงานนักเรียน และทดสอบย่อยระหว่างเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 4 แผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 233.80 จากคะแนนเต็ม 260 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.40 คิดเป็นร้อยละ 86.08 แสดงว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)

เท่ากับ 86.08 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 32.05 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.03 คิดเป็นร้อยละ 80.13 แสดงว่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 80.13 ดังตาราง 1

ตาราง 1: ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน

การประเมิน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ
ระหว่างเรียน (E1)	260	223.80	1.40	86.08
หลังเรียน (E2)	40	32.05	3.03	80.13
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อาษาไทย E ₁ / E ₂ เท่ากับ 86.08 / 80.13				

จากตาราง 1 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพ E /₁E₂ เท่ากับ 86.08/0.13 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน จากคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2: ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล
		ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน	
20	40	309	641	0.6761

จากตาราง 2 พบว่า การเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน มีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.6761 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 67.61

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนการทดสอบระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมอเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน แล้วจึงดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนการสอน โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมอเป็นฐาน หลังจากเสร็จสิ้นการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน จึงได้ทดสอบวัดหลังเรียน โดยใช้ข้อสอบชุดเดิม และได้นำผลจากการทดสอบมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยใช้ t-test ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3: ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนการทดสอบระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมอเป็นฐาน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	40	15.45	3.268	18.2383*	0.000
หลังเรียน	40	32.05	3.034		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมอเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. สรุปผล

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมอเป็นฐาน จากการศึกษาปรากฏดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมอเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.088/0.13 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมอเป็นฐาน มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6761 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น 0.6761 คิดเป็นร้อยละ 67.61
3. นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมอเป็นฐาน มีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. อภิปรายผล

จากการวิจัยผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐาน อภิปรายผลได้ดังนี้

1. 1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.08/80.13 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมกลุ่ม การตรวจผลงานนักเรียน และทดสอบย่อย ทำแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 86.08 และค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 80.13 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาและดำเนินการสร้างอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 ศึกษาเนื้อหาทางการเรียนรู้ เวลาเรียน โครงสร้าง หลักการ และเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบของการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐานที่มีวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทำแผนผังความคิด เกม แบบฝึก เป็นต้น เน้นรูปแบบของการทำกิจกรรมที่สนุก เป็นการเรียนรู้ที่เน้น ย้ำ ซ้ำ ทวน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วได้นำมาจัดทำเป็นขั้นในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐานได้ 8 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557 : 66) คือ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นตกลงกระบวนการเรียนรู้ 3) ขั้นเสนอความรู้ 4) ขั้นฝึกทักษะ 5) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ขั้นสรุปความรู้ 7) ขั้นกิจกรรมเกม และ 8) ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐานที่มีการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐาน เน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้เกิดทักษะการทำงานกลุ่ม เกิดปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีการพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งเป็นการเสนอความรู้ที่ตนเองได้ศึกษา มีการอภิปรายร่วมกัน ถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างดี มีความเข้าใจในเนื้อหาสาระ และนักเรียนสามารถสามารถพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ จากแนวคิดและเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐาน มีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐาน ทำให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รัตติกาล เทียงกระโทก (2554 : 69-91) พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.33/84.58 สอดคล้องกับ ยูเรศ ราชานนท์ (2554 : 52-83) พบว่า แผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐาน โดยประยุกต์ทฤษฎีสมองเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.26/84.46 และสอดคล้องกับ ประภัสสร ยะณะโชติ (2554 : 71-98) พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ไตรยางค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.72/86.55 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทางการเรียนก่อนและหลังเรียน พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนมีค่าเท่ากับ 0.6761 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลังจากมีการจัดการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐานแล้ว นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น 0.6761 คิดเป็นร้อยละ 67.61 ทั้งนี้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐานซึ่งมีการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอน 8 ขั้นตอน เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการศึกษาและทำกิจกรรมเป็นกลุ่มและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง นักเรียนที่เป็นสมาชิกในกลุ่มได้มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจ มีกิจกรรมที่มีทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน มีการจัดกิจกรรมที่มีการเรียนย้ำ ซ้ำ ทวน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจให้แก่ นักเรียน มีการอภิปรายความคิดเห็นความเข้าใจร่วมกัน การตอบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมอง สร้างการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการเรียน และมีการจำเนื้อหาสาระได้เป็นอย่างดี ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บังอร ดรชัย (2554 : 86-128) พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำในมาตราแม่ ก กา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.5965 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 59.65 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยูเรศ ราชาพันธ์ (2554 : 52-83) พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยประยุกต์ทฤษฎีสมองเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เท่ากับ 0.7514 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 75.14 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระปิยะศักดิ์ จำปาหอม (2555 : 41-60) พบว่า ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง เรื่อง การสร้างคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เท่ากับ 0.6176 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 61.76

3. นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลักการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมแบบสมองเป็นฐาน มีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพเป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ เพราะมีกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน มีการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองและช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อน และสมาชิกในกลุ่มมีทักษะในการแก้ปัญหา มีการเรียนย้ำ ซ้ำ ทวน พร้อมทั้งกิจกรรมที่หลากหลาย นักเรียนจึงเกิดการเรียนรู้ได้อย่างดี ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยยังเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2544 : 47) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child-Centered Approach) คือ แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ขึ้นมาโดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ มีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไป

ประยุกต์ใช้ได้โดยครุมีบทบาทเป็นผู้อำนวยการความสะอาดและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนนั้นคือ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และความถนัด เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีสอน หลากหลายแหล่งความรู้ สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย คือพัฒนาหุปัญญา รวมทั้งเน้นการใช้วิธีการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อุทัย วิสัยหอม (2555 : 80-106) พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประภัสสร ยะณะโชติ (2554 : 71-98) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ไตรยางค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดกิจกรรมโดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ไตรยางค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดกิจกรรมโดยใช้สมองเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกรียงไกร เรือนน้อย. (2559). ปัญหาการเรียนการสอนและการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน. 2554. <https://www.gotoknow.org/posts/408536> 9 ตุลาคม 2559.
- ธีรญาณิ นานองสี. (2555). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย การอ่านและการเขียนคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐาน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บังอร ดรชัย. (2554). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำในมาตราแม่ ก กา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประภัสสร ยะณะโชติ. (2554). ผลการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ไตรยางค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดกิจกรรมโดยใช้สมองเป็นฐาน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระปิยะศักดิ์ จำปาหอม. (2555). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. (2544). “แนวคิดและตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสู่ แผนการสอน.” เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ เรื่องนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้กับการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

ยุวเรศ ราชานนท์. (2554). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยประยุกต์ทฤษฎีสมมองเป็นฐานกลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รัตติกาล เทียงกระโทก. (2554). การพัฒนาผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนรู้โดยใช้สมมองเป็นฐาน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2558). นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design. พิมพ์ครั้งที่ 4. มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาสารคามการพิมพ์.

_____ . (2557). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม : กากะเยีย.

อุทัย วิลัยหอม. (2555). ผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมมองเป็นฐาน เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.